

Atitudinii

CZESŁAW DŹWIGAJ
70

Le era dor de pământ și de ape fulgilor de nea...

de Gelu Nicolae Ionescu

NINGE! – Cuvântul-poem, în care ne regăsim mereu copiii cu fruntea lipită de geam, în așteptarea fulgilor de nea, deschide un nou paragraf de decembrie, un nou paragraf de

poveste, cu daruri și dorințe, cu așteptări de la noul an, ce stă să vină, cu visuri... Dincolo de împliniri/ neîmpliniri, rămâne exercițiul dorinței și al visării, un soi de culturism pentru mușchii cardiaci, ca un fitness pentru circumvoluțiunile și sinapsele cele mai leneșe, ori mai mobile.

Permiteți-mi să vă spun o scurtă poveste, căci ce altă lună poate fi mai potrivită pentru poveste?

A fost odată ca niciodată, în Ploiești, acuum mușți ani în urmă, că dacă n-ar fi fost nu s-ar fi povestit... Pe atunci, adică în anul 2003, doi proaspăt angajați ai unor prestigioase instituții de cultură: Biblioteca Județeană *N. Iorga*, respectiv Casa de Cultură *I.L. Caragiale* a Municipiului Ploiești, în lungile lor dialoguri culturale, în curtea Palatului Culturii, au pus la cale apariția unei reviste. Redacția, formată din tinerii participanți – unii și laureați – la prima ediție a Concursului de Poezie *Iulia Hasdeu*, avea ca mentor și director onorific pe poetul Ion Stratan. Se hotărâse, în cadrul unei ședințe de redacție, cu vot deschis, titlul revistei – **Atitudini** – , se făcuse un sumar... Mai lipseau banii... Unul dintre colegii de redacție de atunci și de acum a intervenit salvator și a asigurat o sponsorizare care a rezolvat ultima necunoscută a ecuației... A avut mână bună, ca să spun așa, pentru că, iată!, acum vedem **Atitudinile** majore, la optsprezece ani de apariție neîntreruptă – îmi place să repet, nu fără mândrie, că e cea mai longevivă revistă de cultură din istoria culturală prahoveană!

Unul dintre tineri, subsemnatul, a rămas să conducă revista. Celălalt, Mihai Tudor, după o perioadă de căutări și de călătorii – odiseică, să-i spunem – a revenit, după optsprezece ani, în redacția revistei, purtând cu sine cea mai nouă apariție editorială a sa.

Redescopăr în paginile noului său volum de proză scurtă* tânărul talentat cult, elegant, cu accentele

unei maturizări frumoase. Am recunoscut de la primele pagini tonul său filosofic, pilduitor, care amintește, pe alocuri de marii esești/ moraliști ai literaturii universale, precum Emil Cioran...

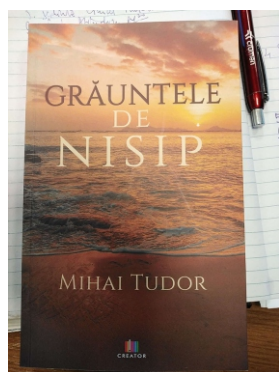
Volumul este structurat pe cinci capitole, ceea ce te duce cu gândul că, poate, la un moment dat, autorul a gândit și o arhitectură românească... **Hărțile lumii**, așa este intitulat capitolul I, reprezintă o călătorie atât pe orizontală, cât și pe verticală. Omul se caută printre oameni, își caută timpul și tempoul, se caută pe sine, își caută un nume pentru spiritul său, o definiție, pentru a putea fi prezent și, mai ales, viitor. **Rădăcini**, cel de-al doilea capitol, este o reverență în fața amintirilor duioase și luminoase, reprezentate prin **cei trei cavaleri ai timpului pierdut**. În acest capitol, regăsim și proza care dă titlul volumului, o proză care începe, surprinzător cu informații despre începuturile vieții pe Pământ. Epicul se întrepătrunde cu liricul și cu științificul, într-un mix foarte rar întâlnit, cu o propensiune proustiană pentru detaliu... Astfel, paginile acestui capitol sunt când confesive/ biografice, când științifice, când lirice... **Pasărea Phoenix**, așa este intitulat capitolul al treilea, propune o scriitură optimistă, o dezvoltare a ideii de renaștere, de continuitate, de lumină a iubirii, a speranței. Pare un jurnal al unei călătorii inițiatice, al unei trăiri intense și transformatoare. **Oglinzile** din capitolul al patrulea sunt cele mai intense pagini ale cărții, în opinia mea, prezentând o paradă de destine, personaje care *ți se lipsesc de rețină*, povești care arată cum se reflectă pasiunea, bucuria, tristețea în diverși oameni, în diverse oglinzi, adică. Omul-oglinzind a propriilor sale trăiri este o ipostază pe cât de realistă a condiției noastre, pe atât de impresionant evocată de tânărul prozator. Capitolul cinci, **Trecut și viitor**, nu încheie nicidecum cartea, ci o **rotunjește**, îi confirmă circularitatea ideatică, filosofică. Pornind de la o călătorie pe orizontală, prozatorul ajunge în **trenul verticalității**.

Ceea ce place și surprinde în acest volum este intensitatea trăirilor, înainte de toate! Însă nici logica limpede a enunțului, umorul fin, stilul combinat, hibrid, al discursului epic nu scapă neapreciate unui cititor atent și amator de analiză și psihanaliză literară.

Îl felicit pentru scriitura plăcută și substanțială și îi aștept cărțile ce vor urma!

Tuturor vă doresc **La mulți ani frumoși!**

***Grăuntele de nisip**, autor: Mihai Tudor, Editura *Creator*, Brașov, 2020

DESPRE NOI:

Publicație editată de: Primăria Municipiului Ploiești și Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești

Fondator principal și redactor coordonator: Gelu Nicolae Ionescu

Cofondator: **Ion Stratan**

Secretar de redacție: Mihai Tudor
Redacția: Constantin Dobrescu, Traian D. Lazăr, Ion Bălu, Gabriela Teodorescu, Mădălina Paula Ștefan, Iulia Dragomir, Ion Șt. Baicu, Elena Trifan, Constantin Marin

Adresa: Piața Eroilor nr. 1A, Ploiești
e-mail: gelunionescu@yahoo.com
revistaculturala@casadecultura.ro
tel./fax: 0244/578 148 * 0725 893 134

ISSN: 1584 - 0832

Coperta 1: Czesław DZWIGAJ

Coperta 4: Lucrările realizate de Czesław DZWIGAJ în Tabăra Internațională de Creație Plastică „Dan Platon”, ediția a XIV-a (online), Ploiești, 2020

Layout & DTP: M.D.

Responsabilitatea morală și juridică asupra afirmațiilor făcute revine autorilor.

Tipărire: S.C. Seladocom S.R.L., Brăila

O „bătrânețe goetheană” (1)

de Eugen Simion

Cu câteva săptămâni în urmă, Academia Regală de Științe Economice și Financiare din Spania mi-a propus să particip la o dezbatere online despre modul în care experiența unei generații poate fi preluată de generația următoare. Cu alte cuvinte, cum și în ce măsură oamenii de știință din generația ajunsă la o anumită vârstă, la vârsta senectuții, pot educa pe tinerii care astăzi caută alte modele în profesiunea lor. Modele intelectuale și, desigur, modele morale. Această temă ține mai mult de domeniul filosofiei decât de domeniul economiei și al finanței. Și nu orice filosofie, ci filosofia existenței, pentru că, aici, nu-i vorba de categoriile kantiene și, în genere, de conceptele cu care operează filosofia de școală. *Filosofia de existență* sau *filosofia de viață* resping orice sistem (pe urmele lui Nietzsche) și se concentrează asupra ființei interioare a individului care meditează despre sine și la destinul său pe lume. Iată pentru ce un filosof-moralist ca Cioran (un existențialist *enragé*) se leapădă, încă din tinerețe, de filosofii de profesie și se consideră, în Cartierul Latin unde s-a refugiat, un *filosof particular*. Unul care gândește la nefericirile vieții. Adică un specialist în apocalipse, un doctor în nenorociri, un apologet al negativității...

Eu, personal, sunt bucuros că pot vorbi de ceva ce nu este în afară de mine, ci în interiorul ființei mele. Voi spune ceva, evident, în legătură cu profesiunea mea (*om de litere*) și cu vârsta mea (*helās*). Voi vorbi despre modul în care un literat (adică un om pentru care literatura este un mod de existență și biografia lui, atât cât este, nu-i, în esență, decât biografia cărților sale), modul în care, zic, un scriitor gândește ideea de „senectute” (bătrânețe) și la ceea ce lasă în urmă.

Să încep prin a spune că *experiența* (cunoașterea) unui umanist se deosebește de *cunoașterea* (experiența) unui om de știință exactă. Cel de al doilea (omul de știință) face ceea ce un filosof, contemporan până de curând cu noi (Constantin Noica – un sofist de mare clasă intelectuală), numea *știință pentru devenire*. Adică știința lui preia, dezvoltă cuceririle științei anterioare și se pregătește ca știința lui să intre în știința ce-i urmează. Despre această succesiune prin înglobare, asimilare și dezvoltare vorbește și Bachelard. În acest fel progresează științele exacte. În acest fel *cunoașterea-experiența* unui om de știință trece (mai bine zis poate trece) și poate determina experiența (cunoașterea) celor care îl urmează. Altfel spus: el lasă o moștenire pe care urmașii lui și-o asumă, o folosesc sau o risipesc. Aceasta este „devenirea pentru devenire” – îi spune filosoful citat. Cunoașterea (experiența) care asigură dezvoltarea științei. Știința care nu ia lucrurile de la zero, ci de acolo unde a lăsat-o știința anterioară. Așa este posibil progresul...

Dar ce se întâmplă cu *experiența* (cunoașterea) unui om de artă și ce se întâmplă, în genere, cu experiența unei generații din sfera artelor? Lucrează și el pentru ca *devenirea să devină devenire*? Adică lucrează ca să asigure perpetuitatea genului? Pentru ca literatura, de

pildă, să continue să se sincronizeze cu mișcarea de idei a timpului și cu sensibilitatea estetică a generațiilor în schimbare? Într-o oarecare măsură, da, asigură această continuitate (această, repet, *devenire pentru devenire* în câmpul literar, dar, ca operă de artă, ea rămâne expresia *devenirii ființei*, adică o individualitate inconfundabilă, neatinsă de timp. Întrebat, odată, dacă o capodoperă a modernității este, automat, superioară unei opere clasice, Goethe a dat un răspuns ce trebuie reținut: capodopera modernă stă pe o spirală a valorilor, nici deasupra, nici dedesubtul unei capodopere clasice, ci pe aceeași spirală, dar pe alt cerc al timpului... Admirabilă formulă. Și dreaptă. Opera artistică – în ceea ce are ea esențial și irepetabil – nu-și pierde identitatea în fluxul culturii, ci își găsește locul pe această spirală a valorilor. Desigur că operele se pot influența între ele, desigur că tehnica (limbajul, compoziția, *formele*, în genere, ale unui gen) evoluează, dar nu valoarea lor esențială, individualizantă, *fondul* lor irepetabil.

Așadar: ce cunosc, ce experiență am acumulat în domeniul meu de creație (critica și teoria literară) până azi când, cu grația lui Dumnezeu, am ajuns nu până la vârsta patriarhilor, dar nici foarte departe de ea și ce pot să transmit celor ce mă urmează? Am câteva ezitări să mă pronunț în această privință pentru că nu mai cred că generațiile tinere de azi mai vor să ne asculte pe noi, părinții sau bunicii lor. În genere, chiar atunci când tinerii ascultă pe *bătrânii cetății* lor, nu-i urmează. Sau rareori. Au ideile lor despre viață și au idealurile (modelele) lor în profesiunile lor. Și modelele nu seamănă deloc cu ale noastre. Nici măcar atunci când le atragem atenția asupra greșelilor făcute de noi, ei nu se grăbesc să le evite. Cum spune un mare poet din generația mea (Nichita Stănescu), supărat pe lecțiile de morală date de părinți copiilor neascultători: „Lăsați-i – zice el – pe tineri să-și trăiască greșelile lor pentru a avea, când vor fi bătrâni, ce regreta. Nu-i mai omorâți cu sfaturi despre greșelile noastre... Vor avea timp să se gândească la greșelile lor...” Epoca noastră (postmodernă) a produs – trebuie să recunoaștem – o falie mare între generații. Se vorbește des despre *bătrânii* care au devenit o povară pentru tinerii de azi. În unele publicații se cere, direct, ca *bătrânii* să se retragă din viața intelectuală, să lase locurile libere pentru a putea fi ocupate de tinerii eminentei... Dar și altfel, în ceea ce privește morala, tinerii de azi nu mai cred în valorile apărute de generațiile dinaintea lor. Nu mai cred, de pildă, în *familie*, în *națiune*, în *educația umanistă*, în *istorie* (element al identității), în *literatura ca literatură*, ci doar în *literatura ca viață* (fără tradiție națională și fără criteriu estetic). În fine, tinerii care lucrează cu internetul consideră că *timpul culturii scrisului* s-a dus și că a venit *timpul culturii imaginii și al internetului*. Ca să mă refer la literatură, epoca *literaturii de hârtie* agonizează și va dispărea curând și va fi, completamente, înlocuită de literatura virtuală...

Prima amintire politică

de Alex Ștefănescu

(sursa: <https://adevarul.ro/>)

Prima mea amintire politică datează de la cinci ani și patru luni, vârsta pe care o aveam la 5 martie 1953, când a murit Stalin. Atunci, vocea gravă a crainicului, care răzbătea din aparatul nostru de radio, un Telefunken, le-a cerut imperativ, tuturor ascultătorilor de pe planetă, ca la o anumită oră să rămână nemișcați timp de un minut, în orice situație s-ar afla, pentru a-l omagia pe marele dispărut.

Am luat foarte în serios acel mesaj solemn-autoritar, venit parcă din ceruri. La ora stabilită, m-am uitat la vecinii noștri din curtea comună. Tonul l-a dat un muncitor de la canalizare, cu mâini mari, îmbrăcat în mereu aceeași salopetă mirosind a transpirație (avea să ajungă cândva activist al PCR). S-a uitat tacticos la ceasul de mână, și-a netezit părul de pe cap și a rămas nemișcat. „Domnișoara” (o bătrână care nu fusese niciodată măritată) tocmai ieșise cu fârașul în mână, ca să ducă o grămăjoară de gunoi la pubelă, și, văzându-l pe muncitor, a strigat scurt „A!” și a încremenit și ea. Un soț și o soție, frumos îmbrăcați, cu un aer de oameni energici, gata de acțiune, se aflau pe punctul de a ieși din curte când, luând act de situație, s-au oprit și au rămas nemișcați, ca două statui.

Eu am făcut la fel. La început mi-am ținut și respirația, dar apoi mi-am dat seama că nimeni nu ceruse asta și mi-am îngăduit să respir din nou.

Atunci s-a întâmplat ceva extraordinar: o pisică a străbătut agale curtea, bălângăindu-și prin aer coada ca pe un stindard al lenei și nepăsării. M-am mirat foarte tare. Și am început să descopăr și alte încălcări flagrante a ceea ce părea o regulă sfântă. Vrăbiile țopăiau prin praful curții și ciuguleau particule invizibile de hrană. Iar obraznicele găini scormoneau cu ghearele lor puternice prin gunoi în căutare de râme.

Am înțeles dintr-odată că *numai oamenii*, dintre viețuitoare, se poartă nefirec, renunțând, în urma unei comenzi date prin radio, de un necunoscut, la libertatea lor înăscută. De ce se întâmplă așa? Ce au pățit oamenii?

Atunci, exact atunci, mi-am pierdut inocența. M-am trezit din visătoarea mea infantilă. O pisică trecând nepăsătoare prin curte în timp ce oamenii stăteau caraghios-încremeniți („domnișoara” rămăsese cu fârașul întins orizontal, ca să nu cadă gunoiul din el) a fost deajuns ca să mă facă să mă gândesc mirat-interogativ, din acel moment și până la bătrânețe. la modul cum trăiesc oamenii din jurul meu. Și să descopăr, în timp, faptul uimitor și înfricoșător că există comunismul și că existența lui în general este posibilă.

Cum se face că n-am crezut că oamenii au fost așa *întotdeauna*, niște „animale bolnave” (cum îi va numi Nicolae Breban în titlul unui roman)? Nu aveam niciun termen de comparație. Nu știam cum se trăia la noi înainte de instaurarea comunismului. Nu aveam nicio idee despre stilul de viață din țările necomuniste. Dar știam, intuitiv, că oamenii nu sunt așa. Că nu pot fi așa.

Această intuire, nesugerată de nimeni, nepreluată din nicio ideologie reprezintă *cea mai mare realizare a mea* în înțelegerea lumii. Mi-am dat seama singur, pe cont propriu, că am avut neșansa să mă nasc într-un moment blestemat, în care oamenii erau obligați să fie altfel decât sunt în mod natural, neapăsați de vreun blestem.

Toți erau îmbrăcați în haine cenușii sau maro închis, anoste, într-un contrast flagrant cu bogăția de culori din natură. Când își făceau apariția pe un câmp cu maci sau într-o poiană cu brândușe, semănau cu niște cârțițe ieșite din galeriile lor subpământene. După căderea comunismului, Evgheni Evtușenko a venit în vizită în România îmbrăcat într-un sacou ostentativ multicolor, ca jacheta unui clovn de circ. A explicat: „E o replică dată vieții dinainte, când erau interzise culorile.”

Oamenii nu se bucurau că trăiesc, ci trăiau chinuit; iar dacă totuși se bucurau, aveau grijă să nu se vadă că se bucură. La un banchet, în caz că se aflau în raza de observație a unui activist de partid, mâncau cu aerul că îndeplinesc o obligație.

Vorbeau între ei în șoaptă, conspirativ, uneori chiar și în propria lor locuință. Aproape în orice situație își ascundeau calitățile - inteligența, frumusețea, cultura - ca să nu se spună că „sfidează” clasa muncitoare.

Până în 1989 nu am călătorit niciodată în Occident. După căderea comunismului, când am ajuns prima oară într-o țară din Vest, m-a uimit înainte de toate prospețimea culorilor. Parcă mi se făcuse operație de cataractă. M-a mai frapat modul cum râdeau oamenii: liber, fără să se ascundă. I-am recunoscut imediat. *Erau oameni*, așa cum îmi imaginasem eu întotdeauna oamenii.

GALERIA MARILOR EPIGRAMIȘTI

de Constantin Tudorache

VICTOR MACAREVICI (VI)
(1924-2014)

(Urmare din numărul trecut)

Neliniștea

Despre neliniște pot spune -
Mergând pe căi nestrăbătute -
Că uneori e-o slăbiciune,
Iar alteori e o virtute.

*

Apropo de unele din poantele mele

Să nu mă acuzați de impostură
De le-ați mai auzit pe undeva,
Că epigrama, uneori, se fură,
Iar alteori, mai rar, te fură ea !

*

Duel epigramatic

Decât cetățile străine
Și un asalt interminabil,
Prefer să duelez cu mine
Că știu pe unde-s vulnerabil.

*

**Dilema profesorului
la sfârșit de an**

Continuă să tacă...
Să-l trec sau să-l amân ?
Îl trec! Elevii pleacă.
Profesorii rămân !

*

Consacrarea

Pe drumul consacrării, ca un oștean pedestru,
Intrat în bătălie, se cere negreșit
Să mergi întâi pe urma lăsată de-un maestru
Și-apoi, trecând în față, să spui că-i depășit.

*

Misterele paternității

Dar ceea ce-i de necrezut
Și a produs stupoare,
E că și proaspătul născut
"Născu" o întrebare.

*

Șahul și fotbalul...**în Cișmigiu**

Hazardul și-a făcut un joc
Sau pur și simplu ironia
A vrut să pună la un loc
Și liniștea și gălăgia !

*

După un recital

-Maestre, ultima favoare
Pe care-o așteptăm cu toții,

Ar fi ca data viitoare
Să lași să-ncerce și nepoții !

*

**Unei colege care se plânge
că s-a îngrășat în concediu
la Poiana Țapului**

Întrebarea e meschină
(Să mă ierte dološana !)
Oare cine-a fost de vină:
Țapul...? Dânsa...? Ori Poiana...?

*

Căi

Croindu-și drumul cu-ndrăzneală
De-un adevăr era pătruns:
Talentul, fără îndoială,
E necesar... dar nu-i de-ajuns.

*

Cardiologică

Și la bărbați și la femei
Mai întâlnim un caz aparte:
O inimă la locul ei,
Dar care bate-n altă parte.

*

În umbra lui Marte

Nu știm prea bine cum se face
Că-n lume sunt și azi strigoi,
Ce nu-și găsesc în sine pace
Atâta timp cât e război.

*

Supraponderalii

Când îi văd pe rotofeii,
Cel puțin într-o privință,
Cred că unii dintre ei
Au ceva pe conștiință.

*

Rațiuni de suporteri

Nu-i vorba de eficiență,
(Spuneau cu patos niște juni)
Chiar dacă pierd la diferență,
Ai noștri sunt cu mult mai buni !

*

Scrisoare de scuze

"Ne-am comportat ca niște derbedei,
Spunându-vă cuvinte violente,
Exprim regretul nostru și închei...
Cu cele mai alese sentimente".

*

Fascinație

Zadarnic inima-i tânjește,
Cu ăsta nu-i nicio scofală,
Că și în film o părăsește
Pe eroina principală.

AFORISME (V)

de Nicolae Mareș

- Dacă și timpul ar adormi, oare ne-am mai trezi?
- Din postura de viețuitor foarte ușor devi temător.
- Nu fiți posomorâți. Posomorâții sunt mai puțin iubiți.
- Pericol pentru cel care vânează dragostea: poate fi prins ușor în plasă de ea.
- Gâlceava dezbină, concordia-i singura care ne-adună.
- Cel care nu crede în libertate poate fi tratat drept păgân. Să crezi în libertate e ceva sfânt.
- Zâmbetul a fost primul care a descătușat puterea de-a dialoga.
- Dacă împilare ai suportat, deja ești vinovat!
- Cel mai dureros și neașteptat bumerang e ura. La noi și aiurea.
- Nu toți învingătorii sunt câștigători. Deseori, în tabăra biruitorilor se strecoară și impostori.
- Unui lider român. Când nu cunoști ce sepetrece în țara /ograda/ ta, degeaba străbați în lung și-n lat lumea.
- Ce azi arde, mâine te poate frige; n-ai să știi niciodată când răul se stinge.
- Sigur, învinșii n-au fost făcuți pentru a birui; mulți din ei au venit pe lume pentru a li se plânge de milă.
- Ceea ce grabnic nu începi, bine nu-l sfârșești.
- Dacă n-ai ambiția și voința trează, în zadar te-apuci de treabă.
- Nu toți nebunii au fost nebuni. Unii din ei fost-au la începuturi normali, ba chiar buni.
- Nu mai iubești? De viu te-ngropi.
- Ruga omului drept. - *Am un Dumnezeu; cred în El și de nimic nu mă tem.*
- Să iubești, nu să detești! Iată calea pe care merge omul înțelept.
- Cum poți să reușești, când nu mai ai nici o speranță? O singură cale există: și mai mult în speranță să crezi.
- Râzi mult, trăiești mult, au demonstrat-o deja gerontologii.
- Abreviere - un cuvânt prea lung pentru a exprima ceva superscurt.
- *Ai inimă, privește-n inimă* – mai mult decât o romantică deviză!
- În liniște, doar în liniște, puterea individului cea adevărată se află.
- La negocieri ai plecat. Oare nervii acasă ți i-ai lăsat?
- Nu trebuie să fi muzician ca să-nțelegi o sonată.
- Sunt ziceri adevărate și ziceri neadevărate. Nu cred în cele din urmă: sunt strâmbe și fără de viață.
- Nimic mai armonios decât gândul exprimat clar și frumos.
- În lume, limba nu-i doar neprețuitul mijlocitor, ci și neîndurătorul judecător.
- Nu vă încurcați cu cei ratați. Nu-s decât simplii plătitori de rate.

Continuare în nr. viitor

SCUTIȚI-NE DE DEMONSTRAȚII!

EPARGNEZ-NOUS LES DEMONSTRATIONS! (VI)

de Didier Nordon

DIN COLȚ ÎN COLȚ

- Îmboldiți de intenții, percepuți după fapte, judecați după aparențe, vom rămâne mereu neînțeleși.

- *Mus par nos intentions, perçus par nos actes, jugés sur l'apparence, nous ne pouvons qu'être incompris.*

- Trebuie să faci, fiind așa cum ești: o constrângere mult mai grea decât să faci cu ceea ce ai.

- *Devoir faire avec ce qu'on est : contrainte autrement plus rude que devoir faire avec ce qu'on a.*

- De ce ții neapărat să te vezi așa cum ești, dacă nu doriți o obscură de a te autoflagela ?

- *Qu'est-ce qui suscite la volonté d'être lucide sur soi-même, sinon un obscur désir de se mortifier ?*

- O plăcere dezagreabilă. Să auzi la altul o vorbă de duh pe care și tu puteai – și trebuia – s-o spui de mult.

- *Un plaisir désagréable. Tomber sur une remarque futée qu'on aurait pu – donc dû – avoir déjà faite.*

- A evalua o idee nouă este ceva ușor pentru un bătrân. Dacă-l șochează, merită fără îndoială să se obișnuiască cu ea.

- *Evaluer une idée nouvelle est facile pour un vieux. Si elle le heurte, elle mérite sans doute qu'il s'y fasse.*

- Poți pune totul în discuție, oricând. Dar nu poți spune totul.

- *On peut toujours tout discuter. On ne peut jamais discuter tout.*

- Că poți spune prostii până la delir, e vina realității. Ea e astfel croită încât să poți spune prostii până la delir.

- *Elucubrer jusqu'au délire dit quelque chose du réel. Il est ainsi fait qu'élucubrer jusqu'au délire est possible.*

Traducere de Vasile Moga

REPUBLICA DE LA PLOIEȘTI – 150 de ani de la EVENIMENT (VIII)

de Ion Ștefan Baicu

12. În schița sa „BOBORUL“, publicată în anul 1896 în „EPOCA“, purtând titlul „Din istoria republicii ploieștene“, Ion Luca Caragiale „oglindește selectiv, din perspectivă comică, fapte reale“, iar „râsul său, care nu vizează ideea de republică, ci pe oamenii politici ai vremii, e neiertător“ - notează istoricul și criticul literar Ieronim Tătaru.⁶⁷ Marele dramaturg avea să facă referiri la „republica“ și la „republicanii“ ploieșteni și în alte scrieri ale lui precum: „Istoria se repetă“, „O zi solemnă“, „Justiția română“, „Conu Leonida față cu reacțiunea“ și „D'ale carnavalului“.⁶⁸ De asemenea, în corespondența lui cu Petre Gh. Misir, cu Constantin Dobrogeanu-Gherea și Paul Zarifopol; de pildă, evocând tot în mod ironic în 1907 evenimentul de la Ploiești, el scria într-o epistolă către cel din urmă, ginerele lui Gherea: „Astăzi, 8/20 august, se-mplinesc 37 de ani de la republica din Ploiești. La ceasul când îți scriu aceste rânduri, tîmbălăul din grădina LIPĂNESCULUI era pe drojdii. Simt picurându-mi o lacrimă de duioasă amintire; eram pe 18 roze! O! Scumpa mea republică! Parcă n-ai fost de când lumea!“⁶⁹

Ironia caragialiană marchează puternic schița „BOBORUL“ fiind adresată cu predilecție, inițiatorilor și conducătorilor mișcării antidinastice și republicane ploieștene din 8 august 1870. Din start, autorul scrie că, „în secolul nostru s-a născut și s-a sfârșit un stat foarte interesant, pe care nu-i este permis unui istoric conștiincios să-l piardă din vedere“; era vorba despre „republica de la Ploiești, un stat care, deși a durat numai vreo cincisprezece ore, a marcat, desigur, o pagină celebră în istoria contemporană“. Pe la ora opt dimineața - continuă el - „republicanii“, cu cocarde în piept și cu steaguri tricolore, în frunte cu polițaiul cel nou și cu „un taraf de lăutari“, s-au îndreptat către vestita grădină de vară a „LIPĂNESCULUI“, unde, „pe iarbă, se-ncinge un zaiafet nemaipomenit în analele celor mai bătrâne republici“; de la distractiva reuniune n-a lipsit „prezidentul“ Candiano-Popescu, care a fost „încântat de purtarea bravilor săi ploieșteni“ - cei ce „au știut ca totdeauna să se sacrifice pentru libertate“. În momentul când „reacționarul“ maior Gorjan l-a întrebat pe Stan Popescu cine îl numise în funcția de polițai, cel din urmă a dat o replică celebră, răspunzând răgușit: „Boborul“. Dar, în „istoria generală a veselei republici podgorene“, ironia apare, adesea, în mod direct: „Pe prezident l-au prins călăreții prefecturii către seară de tot, pe drumul Buzăului, dincolo de Lipia, la vreo două poște departe de granițele răsăritene ale statului său. Când i-au strigat călăreții din goană: stăi! el, care era pe jos, a avut curajul să stea. Iar când l-au întrebat: ce făceai aici? el a răspuns scurt: mă plimbam. Și fiindcă este indiferent, când te plimbi, dacă te plimbi așa ori așa, l-au pus miserabili să se plimbe înapoi“.⁷⁰

13. În opera sa, însuși istoricul nostru nepereche, Nicolae Iorga, a echivalat evenimentul din vara anului 1870 cu „o dramă de operetă“ sau cu „ridicola

republică de câteva ceasuri a lui Candiano-Popescu“, deși, cu alt prilej, el va menționa sintagma „revoluția de la Ploiești“⁷¹. Unul dintre nepoții lui Eugeniu Carada - e vorba despre Caton Theodorian - va reproduce în anii interbelici o convorbire avută de el cu profesorul universitar dr. Grigore Râmnicăneanu, fost senator liberal și văr prin alianță cu Ion C.Brătianu. Întrebarea autorului: „Cum s-a putut ca un om cu multe însușiri - se referea la Candiano - să facă un act, pe drept cuvânt, calificat de act copilăresc?“. Răspunsul parțial al partenerului: „Candiano-Popescu pune pe Eugeniu Carada la același umăr cu el, nu măsură proporțiile ce-i deosebeau enorm pe unul de altul și își închipuia că acțiunea lui Eugeniu Carada urmărea o gloriolă de politician, nu că era pornită din inima patriotului, care lucra la detronarea domnitorului Carol I din convingere și din credința că așa cereau interesele țării. Erau două staturi cu totul deosebite: Eugeniu Carada - patriot, naționalist, om de curaj, de jertfă. Candiano-Popescu - o glumă sau un glumeț“⁷²

14. Dincolo de aspectele ei „comice“, de naivitățile și de imprudențele „conspiratorilor“, dincolo de carențele evidente în comportamentul protagoniștilor, care, uneori, s-au erijat în conducători de talie națională, MIȘCAREA ANTIDINASTICĂ și ANTICONSERVATOARE de la Ploiești din 8 august 1870 a rămas pentru posteritate o pagină nu numai interesantă și demnă de a fi luată în seamă în munca de cercetare, dar și un segment al istoriei românilor și al orașului PLOIEȘTI, peste care nu se poate trece cu vederea chiar atât de ușor și de persiflant după cum unii sau alții s-au grăbit să procedeze ieri și astăzi. Din procesul pregătirii și desfășurării răscoalei pentru răsturnarea monarhiei germane și pentru instaurarea - cum ar zice I.L. Caragiale - a unui „stat republican“ se pot și se vor mai putea trage anumite învățăminte. În orice caz, evenimentul ploieștean nu a fost nici întâmplare și nici copilărie, ci un act ce a pus în evidență „dorul mulțimii de viață nouă“ - scria Mihail Sevastos, care, apoi, adăuga: „În perspectiva timpului, lucrurile nu ne mai apar atât de simple. Dacă evenimentul de la Ploiești nu găsea condiții favorabile - subiective și obiective - nu s-ar fi putut ca un grup de cheflii să antreneze într-o acțiune subversivă pe mulți demnitari ai orașului și mai ales o mulțime de peste trei mii de oameni, care au ocupat toate instituțiile din oraș, arestând pe reprezentanții poliției și ai prefecturii, intrând în cazărmi și înarmându-se, eliberând din temniță pe deținuții politici și așa mai departe“.⁷³

Referințe bibliografice: 66. *Ibidem*, pp.96-97. 67. I. Tătaru, *Mențiuni Caragialiene*, Editura „PREMIER“, din Ploiești, 2000. 68. *Ibidem*. 69. Cf. *Ibidem*. 70. Vezi schița „BOBORUL“ în I.L. Caragiale, *OPERE*, E.P.L., 1962. 71. N.Iorga, *Oameni care au fost*, vol.I, E.P.L., 1967 și *România cum era până în 1918*, vol.I, Buc., 1930. 72. Vezi „*ARHIVELE OLTENIEI*“, anul XV/1937. 73. M. Sevastos, *op.cit.*, p.62. Vezi și Const. Corbu, *Alex. Candiano-Popescu, participant și cronicar al vieții politice din a doua jumătate a secolului XIX*, în „*REVISTA DE ISTORIE*“, nr.9-10/1980.

LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU 120 de ani de la NAȘTERE (II)

de Ion Ștefan Baicu

În anul 1919 **Lucrețiu Pătrășcanu** se va înregistra în Partidul Socialist din România și va lucra ca editor al ziarului «SOCIALISMUL». Simultan se decide să-și ducă mai departe studiile și, astfel, după absolvirea liceului, va deveni *student* la *Facultatea de drept* din București, convingându-se, tot mai mult, de disfuncționalitățile societății din România și din marxist, **Lucrețiu Pătrășcanu** a adoptat hotărârea de a pleca în Germania, unde va dobândi calitatea de *doctor în drept* la UNIVERSITATEA din orașul LEIPZIG; el declara ulterior următoarele: «*Eram impresionat și de lozinca timpului: cine nu știe nemțește nu poate ajunge un bun marxist. Aveam, deci, singură năzuință: să plec în Germania, să învăț bine limba, să adăncesc doctrina, să iau parte la mișcarea comunistă de acolo*». În urma acestui demers, în anul 1925, el a susținut teza doctorală cu titlul «*Reforma Agrară din 1918-1921 în România*». Ulterior, autorul va preciza: «*Reforma agrară de la 1917-1921 a fost o poruncă a momentului și guvernul român a înțeles acest fapt*»; o asemenea măsură legislativă «a adus cu sine o schimbare fundamentală în relațiile agrare existente în România Mare»: în adevăr, ea a însemnat prioritar «*lichidarea proprietății latifundiare*» și, simultan, «*mica proprietate țărănească... a trecut pe primul plan*» în societatea interbelică din noul stat național unitar ROMÂNIA – cf. Tezei de doctorat a lui **Lucrețiu Pătrășcanu**, publicată în volumul său din 1978 intitulat *Studii Economice și Social-Politice. 1925-1945*.

Să recurgem *aci* la un *scurt bilanț*. De-a lungul traseului dintre *anii 1921-1931* tânărul militant și gânditor de stânga **Lucrețiu Pătrășcanu** a devenit unul dintre importanții fondatori ai Partidului Comunist din România și participant activ la anumite reuniuni ale COMINTERNULUI LA Moscova și la congrese ținute în țară și în străinătate ale P.C.d.R. În anul 1922, el l-a cunoscut pe V.I. LENIN în capitala sovietică în timpul unei pauze a ședinței de la acea dată a *Internaționalei a III-a Comuniste*; el era îmbrăcat «*extrem de simplu*» și vorbele lui i s-au părut «*prietenoase*» în fața «*grupului de congresiști*». În timpul lucrărilor *Congresului P.C.d.R. de la Harkov*, în U.R.S.S., de pildă, el a susținut că «*moldovenii nu sunt o națiune separată și, din punct de vedere istoric și geografic, moldovenii – se referă la basarabeni – sunt aceiași români așa cum sunt românii în Moldova*» și «*astfel cred că un asemenea punct fals face ca rezoluția însăși să fie falsă*» - o poziție contra celei oficiale de atunci, care afișase decizia că basarabeni nu erau... români, iar România Mare devenise, chipurile, «un stat imperialist». În amintitul deceniu, **Lucrețiu Pătrășcanu**, venit acasă în vacanțe de la studiile din țara lui **Goethe** era urmărit de autorități și chiar arestat și închis la *JILAVA* și *VĂCĂREȘTI* alături de Sașa Dobrogeanu-Gherea, fiul părintelui social-democrației române și «*patron*», al restaurantului din Gara de Sud a *PLOIEȘTILOR*.

Ioan Enescu - un preot rămas în memoria locuitorilor din Loloiasca (V)

de Constantin Dobrescu

I. Enescu făcea parte din biroul organizației liberale de Prahova alături de prof. Ion Th. Grigore, farmacistul I. Müller din Vălenii de Munte, av. C. Popescu-Eparu din Boldești și alții. În această calitate trimite președintelui organizației liberale Prahova un protest prin care arată că nu susțin candidatura lui Victor Nicolau, „omul nefast care a adus organizația în pragul prăpastiei.”

În arhiva Siguranței Comuniste în preajma alegerilor pentru Marea Adunare Națională din martie 1948, se arată că preotul a avut curajul ieșit din cale afară de a trimite o scrisoare semnată personal primarului comunist din acea perioadă la Loloiasca, prin care îi cerea să lase populația să voteze liber. Pentru acest curaj a fost urmărit informativ și chiar anchetat.

Preotul I. Enescu a susținut activitatea Asociației Micilor Dorobanți înființată în anul 1930 de către Gh. Marinescu-Urlățeanu, care avea în statut obligativitatea ca intelectualii satelor, preoți, învățători etc. să participe la activitățile organizate de zilele și evenimentele naționale ca 24 ianuarie, ziua Eroilor, (Înălțarea eroilor) 10 mai etc.

De asemenea a sprijinit activitatea Secției Antirevizionistă filiala Prahova condusă de prof. Radu Cosmin, iar la nivel național de ziaristul Stelian Popescu directorul „Universului”. Această Secție avea ca scop lupta împotriva tendințelor propagandei maghiare de revizuire a tratatelor de pace. Deviza acesteia era „Nici o brazdă de pământ nu cedăm”.

Preotul I. Enescu a propus cu ocazia slujbei religioase din ziua de 14 noiembrie 1926 înființarea la Loloiasca a unui așezământ cultural pus sub oblăduirea unui Comitet lucrând sub auspiciile băncii populare și a Comitetului școlar din comună. Așezământul urma să se numească Casa de sfat și citit. În cuvântul său preotul a arătat influența cărții în formarea sufletelor și a îndemnat tineretul să folosească biblioteca viitorului așezământ.

Acesta venea în sprijinul lui Spirea Sorescu președintele Comitetului școlar județean pentru care o astfel de Casă de citit era „o tranșee în lupta contra întunericului”, și va fi un „far de cultură menit să sfarme negurile care au stat împotriva progresului țării noastre”. („Dimineața” 28 decembrie 1926).

Datorită strădaniilor sale parohia Loloiasca colabora cu Societatea Națională a Femeilor Ortodoxe conduse de principesa Alexandrina Cantacuzino.

Cu ocazia Cercului cultural pastoral al preoților din Tomșani din 29 noiembrie 1927 „s-a făcut cu ocazia Conferinței și un parastas pentru regele Ferdinand și soldații din comună morți pentru patrie”. („Dimineața”, 2 decembrie 1927). În anul 1927 preotul I. Enescu figura ca acționar la societatea „Carmen-Petrol” care avea un capital de 30.000.000 lei.

UN ARTIST DE FACTURĂ RENASCENTISTĂ

de Nicolae Mareș

Printre marii artiști plastici și poeți polonezi contemporani se numără cracovianul Czesław Dźwigaj. El s-a născut la 18 iunie 1950 în localitatea Nowy Wiśnicz din sudul Poloniei. A studiat artele plastice la renumita Alma Mater „Jan Matejko” din Cracovia, în clasa profesorului Antoni Hajdecki. Am spus renumita școală, deoarece de-a lungul celor două sute de ani de la înființare, Academia de arte plastice din vechea capitală a Poloniei a dat țării și culturii universale artiști plastici de renume, printre care: Stanisław Wyspiański, Andrzej Wajda, Moise Kissling, Wojciech Jerzy Has, Tadeusz Kantor, Igor Mitoraj, Stanisław Witkiewicz, Wilhelm Sasnal etc. Aici a ajuns Czesław Dźwigaj - la rândul său - profesor și șef al catedrei de sculptură. El a funcționat, totodată, ca profesor asociat la numeroase universități europene, inclusiv ca șef al catedrei de artă la Universitatea Catolică din Ruzomberk /Slovacia/ și conferențiar la Universitatea Papală din Cracovia. Este autor a sute de lucrări instalate în spații publice răspândite pe mai toate continentele și pe întreg teritoriul Poloniei; cca 80 din ele au fost închinare Pontifului de fericită amintire, Sfântul Ioan Paul al II-lea. Artistul este și autorul a cinci volume de poezie cât și a numeroase articole despre artă. A realizat peste 600 de medalii; a avut un număr impresionant de expoziții în Polonia și în lume, lucrările sale intrând în patrimoniul a numeroase muzee și colecții particulare. Este Doctor Honoris Causa al Universității „1 Decembrie” din Alba Iulia.

Conlucrare strânsă cu Biserica poloneză

A fost bine inspirat Czesław Dźwigaj, când a hotărât, în anii 80 ai secolului trecut, să colaboreze strâns cu Biserica catolică poloneză, care - prin cunoscutul ei militantism, mai ales după alegerea în jilful petrin al Papei Ioan Paul al II-lea -, lăcașurile

de cult poloneze simțeau o nevoie stringentă pentru achiziționarea de opere de artă; la fel, ulterior, și autoritățile locale și centrale poloneze, au cumpărat cu sârg opere reprezentative cu caracter istoric, religios sau laic. Din postura de mare artist european, care se respectă, Czesław Dźwigaj și-a pus imaginația, talentul și hărnicia spre binele societății și al creșterii prestigiului Poloniei în lume. O dată cu sporirea faimei sale, solicitările de comenzi din țara și din străinătate au sporit în proporție geometrică, câștigând concurs după concurs, propunând soluții arhitecturale insolite, moderne, patriotice de răsunet.

În felul acesta artistul a ajuns să se angajeze, printre altele, să realizeze în bronz ușile Catedralei din Tarnów și multe alte obiecte sacrale de mare importanță din Cracovia, Głogów, Szczecin, Zielona-Góra etc. Cele peste 50 de uși monumentale turnate în bronz timp de o jumătate de secol, de mărimi apreciabile, vitraliile și interioarele a numeroase biserici de pe întreg teritoriul Poloniei, stau mărturie a unor opere rar întâlnite, realizate de contemporani.

În artele plastice românești, Czesław Dźwigaj ar putea fi comparat cu marele artist, Costin Petrescu, cel care a realizat cele 25 de tablouri ale frescei de 75 m. x 3 m. de sub cupola Ateneului Român sau interioarele Catedralei încoronării regale de la Alba Iulia din 1922 și alte lucrări monumentale.

A abordat toate domeniile artelor plastice

Nu numai în sculptură monumentală s-a impus Czesław Dźwigaj, dar și în sculptură mică, în ceramică, desen, grafică și pictură, semnând sute de lucrări. A realizat și expus la Barbakan, în centrul istoric al Cracoviei, în vara anului 2016, ciclul de pânze *Continuum*, în format 50x35 cm, tablouri ce amintesc de lucrările marelui său predecesor, Jan Matejko, și care au fost admirate de peste 17 000 de vizitatori în decurs de câteva săptămâni.

Unul din cele 80 de monumente închinare Papei Ioan Paul al II-lea întruchipat în diferite ipostaze din lumea întreagă

Cu ocazia Centenarului recuceririi independenței de stat a poporului polonez, în 2018, Muzeul de istorie al orașului Cracovia, unul dintre cele mai importante lăcașuri de istorie și cultură ale Poloniei, a organizat o expoziție retrospectivă a artistului, care a pus în valoare o parte din creațiile sale de dimensiune istorică, înfățișând principalele momente din viața milenară și lupta poporului polonez pentru existență și cucerirea independenței.

Totdeauna fidel Poloniei

Crezul artistului: *Polonia Semper Fidelis* se află încrustat pe unele din operele sale monumentale. Multe din basoreliefurile în bronz prezintă crearea statului polonez, bătălia dată de polonezi la Grumwald /1410/, la care au participat și oșteni ai lui Alexandru cel Bun, împotriva Cavalerilor Teutoni, trecând prin despresurarea Vienei de turci /1683/, înfăptuită de Jan Sobieski, principal moment istoric european, în care - potrivit unor documente descoperite cu câteva decenii în urmă de Constantin Rezachevici -, în arhivele polone, întreaga călărimă ușoară „steagurile valahe” /2422 de călăreți/, 13 procente din cavaleria regelui, au luptat ca oșteni alături de comandantul polonez, printre ei și părintele poetului iluminist, Tadeu Hașdeu, pe nume Ioan Hașdeu, străbunicul lui Bogdan Petriceicu.

La Muzeul amintit, în expoziție au fost prezentate și exponate în care au fost oglindite luptele duse de legiunile poloneze împotriva năvalei bolșevice din august 1920, în cea de-a 18-a dintre cele mai importante bătălii din istoria militară universală, cunoscută drept „miracolul de pe Vistula”. Nu lipsesc scene cu Ioan Paul al II-lea, cardinalul Wyszyński și „Solidaritatea”.

Nici un eveniment istoric polonez important nu i-a scăpat evocării și prezentării impunătoare de către artistul cracovian, profesorul Czesław Dźwigaj.

Cu vână și vocație de poet adevărat, artistul plastic polonez s-a implicat în promovarea personalității marilor reprezentanți ai liricii poloneze ale căror oseminte au fost strămutate de la Paris în Catedrala de la Wawel, în secolul al XIX-lea și al XX-lea, în așa zisa Criptă a Barzilor Naționali. În acest lăcaș, vizitat de sute de mii de turiști anual, Czesław

Dźwigaj a realizat basorelieful marelui poet, Cyprian Kamil Norwid, opera sa fiind dezvelită cu deosebit fast în 1993. Creația sa poetică asupra căreia ne vom apleca a fost scrisă sub semnul și în cheie norwidiană.

Mari polonezi: Piłsudski, Paderewski, Wojtyła „au prins viață” în atelierul său din Cracovia

În mai 2014 am admirat pe Aleja Piłsudski din Cracovia, nu departe de Universitatea Jagielonă și de Casa Muzeu Oleandry - lângă terenurile pe care s-au instruit primele legiuni poloneze, în pragul izbucnirii Primului Război Mondial, în 1914 -, un grup statuar de mare forță realizat cu un efort edilitar deosebit, exact aici. De cine altcineva decât de profesorul Czesław Dźwigaj. Demn de amintit este și faptul că un alt simbol al polonității, aici în „Roma slavă”, cum inspirat a denumit Adam Mickiewicz Cracovia, s-a înălțat și monumentul marelui pianist, compozitor și bărbat de stat, Ignacy Paderewski.

“Crearea unui monument este ceva extraordinar pentru sculptor – sublinia artistul în scrierile sale. Nu-i vorba doar de dimensiunea și materialul din care acesta își realizează opera. Ci – mai înainte de toate – de funcția și mesajul monumentului; aspectele din urmă având menirea de a exprima, direct și convingător - prin structura și forma lor -, pentru că numai așa ele pot deveni o perle eminamente artistice. Prin realizarea unui monument, creatorul pune în valoare un eveniment, o faptă sau o persoană. Întruchipările enumerate mai sus reprezintă pentru comunitatea receptoare sau pentru o societate în ansamblul ei o chestiune de o importanță cardinală. Monumentul, dacă este cinstit proiectat și executat, devine exemplificarea unei teze precise a autorului, importantă și irepetabilă în timp.” Subliniez aceste lucruri pentru a-i sensibiliza și pe ediliile noastre.

Monumentul Józef Piłsudski din Cracovia și legionari polonezi

CORESPONDENȚA POETULUI GRIGORE ARBORE CU BASARAB NICOLESCU. NOTE (XXII)

de Traian D. Lazăr

După 1982, Grigore Arbore a continuat să trăiască în starea de instabilitate în care se plasase din 1973, pendulând între două lumi, lumea socialistă (nu comunistă!) din România și lumea capitalistă din Italia sau, într-o viziune mai largă, între lumile alianțelor politico-militare cărora aparțineau România și Italia, Tratatul de la Varșovia și NATO, între care confruntarea, „războiul rece” se mai atenuase, după Conferința de la Helsinki-1975 în favoarea cooperării.

Cât timp se afla în țară, Grigore Arbore practica jurnalismul la revistele *Amfiteatru* și *Viața studentescă*. Deși era un specialist cu atestare internațională în istoria și critica de artă, nu i se acorda locul cuvenit în rândul cadrelor didactice de la Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu” din București. Își valorifica înalta pregătire de specialitate publicând lucrări precum *Forma ca viziune. Bernini și stilistica barocului* (1984). Filonul poetic se menținea viu, generând versurile volumului *Din toate părțile*-1984.

Ținea legătura cu lumea artei italiene, fiind invitat să țină cursuri și seminarii, ori să participe la congrese științifice pe diverse teme.

Nu se simțea integrat total nici uneia dintre cele două lumi. Fiecare dintre ele avea ceva ce-l atrăgea și-i convenea, dar și ceva ce-l respingea. Echilibrul, regularitatea oscilației s-a rupt în 1987, când atracția Occidentului l-a decis să plece definitiv din țară și să se stabilească în Italia, unde a putut să-și pună în valoare pregătirea de specialitate, ca profesor la Universitățile din Pisa, Ferrara și la Universitatea de Arhitectură din Veneția. Din 1987 a fost membru al Comitetului Științific al editurii „Electa”, o editură de prim plan la nivel mondial, specializată/orientată în/spre publicarea cărților de istoria artei, a culturii și arhitecturii. Începând din 1989, Grigore Arbore a lucrat ca cercetător în cadrul Consiliului Național de Cercetare din Italia.

În acel timp (1982-1989), prietenul său, Basarab Nicolescu, părea că o rupsesse definitiv cu lumea natală și își făurise o stabilitate pariziană. Era angajat, din 1970, ca fizician teoretician la Institutul de Fizică Nucleară din Orsay al Centrului Național de Cercetare Științifică din Franța. Nu mai locuia cu chirie, ci avea reședința stabilă, din 1976, în strada Curial din Paris. În 1985, cartea sa *Noi particula și lumea*, a fost premiată de Academia Franceză. Într-unul din capitolele cărții, el expunea ideea de transdisciplinaritate, fapt ce a determinat invitarea sa la Conferința UNESCO de la Veneția pe tema „Știința și frontierele cunoașterii”, unde a redactat documentul de lucru al conferinței cunoscut sub denumirea *Declarația de la Veneția*. În 1987, Basarab Nicolescu a fondat Centre International de Recherché et Études Transdisciplinaire – CIRET al cărui președinte a devenit.

După multe tracasări, inspirate și susținute de autoritățile din țară, a reușit să obțină divorțul de soție,

Gabriela Nani (12 noiembrie 1975) și să-și întemeieze o nouă familie în Franța, căsătorindu-se cu Michelle Moreau la 27 decembrie 1975. Deja, la 15 februarie 1975 i se născuse, din această relație, fiica, Daria Solange. A reușit să obțină naționalitatea (cetățenia) franceză la 4 martie 1976. La 10 iulie 1981 s-a născut fiul său Mathieu Vlad. Veniți în vizită, la sfârșitul anului 1986, părinții lui Basarab Nicolescu au fost reținuți de fiu și s-au stabilit în Franța. La 15 decembrie 1986, fiul, Bogdan Andrei a venit pentru a studia fizica la Paris. Imediat, Basarab i-a obținut naționalitatea (cetățenia) franceză, prin filiație.

Legăturile (fizice) lui Basarab cu țara deveniseră firave: plătea (până în 1986) pensie alimentară fiului său, Bogdan Andrei (n.26 iulie 1967) din căsătoria cu Gabriela, corespunzător cu vechii prieteni ori se întâlnea cu aceia dintre ei, care ajungeau în Paris.

Legăturile spirituale, însă, erau încă/se păstrau puternice, Basarab Nicolescu fiind mereu mai implicat în activitatea exilului românesc: publica în revistele literare ale exilului, *Limite, Ethos*; participa frecvent la ședințele cenaclului de la Neuilly; devenise președintele societății Hyperion, pentru răspândirea cărții românești pentru exilații români din occident.

Evenimentele anului 1989 din România și Europa de est au schimbat radical caracteristicile câmpului social-politic din care plecaseră cei doi prieteni: regimul Ceaușescu a fost înlăturat și s-a instituit un regim democratic. Prin desființarea Tratatului de la Varșovia, România s-a eliberat din dependența zonei dominate anterior de URSS și s-a integrat treptat, pe plan politic în Uniunea Europeană, iar pe plan militar în NATO. „Zidurile” care separau zona vest-europeană de țara natală, au căzut. Acest fapt a creat un câmp de activitate lărgit, pe măsura resurselor celor doi prieteni. Din acest moment, prin activitatea lor, Basarab Nicolescu și Grigore Arbore au contribuit la integrarea culturală a țării natale în Europa și, totodată, la sincretismul cultural româno-vest-european/occidental.

Grigore Arbore a fost, din 1991, superexpert (senior scientist) apoi, din 1995, director tehnic (director pentru tehnologie) în Consiliul Național al Cercetării (CNR) al Italiei. A îngrijit volumul *De la Marea Adriatică la Marea Neagră, venețieni și români: trasee de istorii comune* (CNR 2003). A coordonat științific realizarea unor mari expoziții de istoria artei și culturii: de la Antonello la Rembrandt-Milano, 1996; Dacii- Florența, 1997; Omul de Aur-Mantova, 1998; Traian: la hotarele Imperiului-Ancona, 1998; Creștini din Orient-Triest, 1999; Siberia, oamenii fluviilor înghețate-Triest, 2001 etc.

La editura „Electa”, a îngrijit volume din categoria “Mari opere”, a planificat, coordonat și a fost coautor al colecției „Pictura în Europa”- Milano, 1994.

de Emilia Luchian

De la Casa Hagi Prodan, la Casa de târgoveț din secolul al XVIII-lea

Când lucrurile au început să intre în normal, ideea muzeului și-a luat locul printre subiectele pe care orașul le avea de rezolvat. Câțiva oameni de cultură ploieșteni, de diverse orientări politice, au creat în februarie 1919 un comitet prezidat de prefectul liberal Dem. I. Nicolaescu din care făceau parte profesori, avocați, medici, arhitecți (Ion Ionescu-Quintus, Gr. Ivănceanu, Pană Popescu, Raul Bulfinschi, Dr. Roșculeț și arhitectul-șef al județului, secretar al Comitetului, Toma T. Socolescu). Comitetul avea ca scop realizarea muzeului, cu tot ce însemna un astfel de proiect, de la sumele necesare refacerii și a întreținerii, până la descoperirea, cumpărarea și aranjarea obiectelor. S-a adresat un apel preoților și învățătorilor pentru a sprijini acțiunea. Peste un deceniu, Toma T. Socolescu a mărturisit cu ce greutate a reușit, împreună cu Dem. I. Nicolaescu, colindând tot județul, scotocind prin poduri de biserici, să adune lucruri pe care cei neavizați nu le apreciau.¹²

Casa a fost reparată de inimosul arhitect și a găzduit o primă expoziție prahoveană de etnografie și artă religioasă, cuprinzând o colecție mixtă de obiecte, relativ modestă. A primit denumirea de *Muzeu al Prahovei*¹³ și a fost declarată monument istoric și de arhitectură (noiembrie 1919 și confirmat în 1953). Deschiderea muzeului a avut loc în septembrie 1919, iar printre exponate se numărau trei săbii, un pistol cu cremene aparținând lui Neagu, vizitiul de acum peste 150 de ani al lui Ianache Moruzi, ca și arma unui erou francez de la Verdun, adusă de unchiul lui Toma T. Socolescu¹⁴. Se mai adăugau un tablou în ulei reprezentând o casă veche românească din Ploiești, un tablou tot în ulei intitulat *Circul*, o hartă în relief a României Mari realizată de Cezar Bolliac, o ie veche de Mehedinți, scoarțe populare, un opreg, o pictură în email decorativ purtând titlul *O princesă orientală*, icoane pictate pe sticlă sau pe pânză, sfeșnice, câteva cărți vechi, un fragment de mobilă, vederea panoramică a orașului, chiar și un os de mamut. Printre icoane se remarcă *Ierusalimul*, o icoană mare, pictată pe pânză, adusă de însuși Hagi Prodan din celebra lui călătorie la locul sfânt. Alături de aceste obiecte se aflau și câteva sculpturi în piatră adunate de frații Zagoritz (Alexandru și Constantin). Profesorul Gh. Ștefan a dăruit muzeului cărămizi și ceramică scoase de sub așternutul secolelor de la Drajna¹⁵.

Bibliografie:

¹² Propășirea, din 18 martie 1929.

¹³ Adrian Stan, *100 de ani de la înființarea primului muzeu prahovean, în casa Hagi Prodan din Ploiești*, în ziarul *Județul Prahova, Buletin informativ*, anul 2, nr.10, octombrie 2019, p. 6. CJPh, în februarie 1919, a luat în discuție și a votat suma de 15.000 de lei, suplimentată cu încă 10.000 de lei pentru înființarea și întreținerea muzeului (restaurare, amenajare). Ulterior, muzeul a primit anual suma de 10.000 de lei pentru îmbogățirea patrimoniului (achiziții, donații).

¹⁴ Nicolae Dumitrescu, Constantin Ilie, *Columne peste timp. Profesor-arhitect Toma T. Socolescu*, Edit. Ploiești-Mileniul III, 2010, pp. 124, 126.

Nichita Stănescu și eternul feminin (III) Nichita Stănescu și Gabriela Melinescu

Motto: *Despre dragoste vorbește toată lumea, dar foarte puțini au văzut-o cu adevărat.*
(La Rochefoucault)

Gabriela a simțit mai profund neliniștea care începuse să-i înconjoare, punând-o pe seama unui personaj muribund. *Bolnavul de la numărul 23 / spune că se simte din ce în ce mai bine. / Dar toți știm că va muri în curând.* Din drag de viață, el inventează tot felul de lucruri, i se aduc daruri *despotice* cu care nu are ce face: o monedă cu pești, o soră frumoasă, o maimuță *clipind ca un copil*, căni aromate, un popor de stafii, lămâi și borcane cu guri deschise febril. I se organizează festivități, *ieri serbări, astăzi serbări, serbări mâine.* Daruri inutile pentru care se ridică din pat și mulțumește. Bolnavului i-a mai rămas un singur sentiment nerostit: *Eu vă urăsc pe toți (Numărul 23, în Interiorul legii) – durere, neputință, lipsă de speranță.*

Dar să ne întoarcem în cuibul de sub acoperiș, unde era încă multă iubire. A existat și un martor care ar fi trebuit să îmblânzească situația: *un cotoi pufos, alb-negru, cu ochi de un albastru intens*, Elohim, pe care Nichita l-a adus în brațe în urma unei escapade bachice. Simțind-o ca pe o felină, i-a acordat Gabrielei toată încrederea lui și alintându-se s-a culcat lângă ea în pat. Ambasadorul lui Nichita, cules de pe drumuri întortocheate, era un *Dumnezeu ascuns, misterios și inefabil*, care a dispărut după un timp în neantul din care apăruse – Gabriela socotea că a fost o *întâmplare aproape casnică.*

Cămăruța din pod a cunoscut și alte episoade din viața lor. Poetul, cititor înrăit, a reușit să parcurgă întreaga Biblie într-o săptămână, fără să bea, fără să mănânce altceva decât pâine cu miere, făcând *un fel de rugăciune prin citit, o penitență înaltă.* Gabriela a înțeles trăirile omului de lângă ea. I-a înțeles închinăciunea (ruga) pentru a ști, pentru a se cunoaște, pentru a crea. La Nichita adevărul era lumina, iar el revărsa spre ceilalți bucurie și magnetică speranță, îmbogățindu-i și înțelepțindu-i¹⁸. *Cine este Dumnezeul tău Nichita? – I-a întrebat un bărbat. Nici eu nu știu bine – a răspuns Nichita. Știa doar că El începe cu sine / și se sfârșește cu sine.* Mai știa că nu-L vestește *nici o aură și nu-L urmează nici o coadă de cometă.* Din El nu străbate în afară nimic, pentru că *El este înăuntru desăvârșit.* De aceea *nu are chip și nici formă. De văzut nu se vede (Elegia întâi).* Iisus era o *inimă mai mare decât trupul, conștinut mai mare decât forma – centru vital și iubire nelimitată (A unsprezecea elegie).*

Sub influența lecturilor religioase, Biblia fiindu-i modelul literar, poezia Gabrielei a căpătat un lirism evocator. Ea a avut o pudoare a mărturisirii în care se împleteau elementele biografice cu trăirile și simbolurile mistice.

¹⁸ Constantin Crișan, *Era frumos ca umbra unei idei*, în Album memorial, 1984, p. 227.

Nichita Stănescu și Teodora Tărăță (Dora) (I)

de Emilia Luchian

Motto: *Pun mâna pe părul tău,
îmi înfășor pletele tale cu cuvintele mele.*
(Nichita Stănescu, Pentru unii, pentru alții)

Dragostea la Nichita s-a născut din durere și a trăit cu această durere. După despărțirea de Gabriela Melinescu viața sentimentală a poetului a devenit tot mai agitată. A trecut prin mai multe episoade de disperare, boală, relativă liniște, a oscilat între mândrie și umilință. Nici un efort nu-i aducea uitarea, pentru că iubirea, acea investiție afectivă profundă, nu putea fi omisă nici din minte, nici din suflet. A dat altora tot, manuscrise, ceasuri, monede. Și-a schimbat locuințele și iubitele. *Nu uitați: acum nu mi-e foame, / nu mi-e sete. [...] Merg ca și cum aș sta, / și deși sunt sătul de aer, respir.* Nu mai știa ce era: nici bătrân, nici tânăr. Nu mai avea dorința de a supraviețui, nici moartea nu i se mai părea *atât de măreață*. Regrete nu mai avea pentru că *a cheltuit atâtea zile, încât o zi în plus era doar o risipă, nu-l făcea mai sărac (Schimbarea la față)*. Și nimeni, *Ah, n-o să știe nimeni cauza ochilor mei, cauza inimii mele, cauza sufletului meu*, așa cum nimeni nu va ști vreodată *pricina leandrului și a stejarului, zburata pricină a păsărilor, împietrita pricină a pietrelor, neagra pricină a pământului sau curgătoarea pricină a râurilor (Starea de a fi)*. Dacă ar fi spus totul altuia ce i-ar mai fi rămas de vorbit cu sine?

Casa îi era goală. *Nu-i nimic, și-a zis, o să doarmă și o să viseze, chiar o s-o viseze*. Era, însă, zadarnic. Ochiul din dreapta, *ochiul secesionist*, s-a deschis singur, *albastru de singur*. Penitența în fața lui Dumnezeu i-a acutizat drama și frica – *forma nerealizată a curiozității: Doamne, cât de laș am putut să fiu! (Albastru de singur)*. Ce devenise i se părea insuportabil: *Centru de cerc pierdut, / gură fără sărut, / ochi fără vedere, / bărbat fără muiere (Mai lasă-mă)*. Vremea dragostei se scursese, iar ea plecase, privindu-l în ochi. A întins brațele în fața ei până la durere, s-o oprească din drumul pe care-l făcea fără el. Dar nu mai avea timp (*Ritm*). Fusese în stare să experimenteze altfel iubirea, respingând rațiunea. El și ea, *înmulțiți și împărțiți, adunați și scăzuți*, ar fi rămas unu, nu în rațiunea lui, ci în inimă. În iubire nu se puteau aplica formulele impuse de rațiune, pentru că ea nu se supunea regulilor: *eu și cu tine... nu știm, vai, nu știm cât facem (Altă matematică)*. Era o matematică a sufletului, nu a minții. În acel moment, însă, unu însemna singur.

Sinceritatea confesiunii ne impresionează și ne clarifică părerile despre „aventurile” lui sentimentale. Nu a zburat din floare în floare, aparența înșelând. Nu putea fi încadrat în categoriile Don Juan sau Tristan. Nu era nici un *seducător de meserie*, nestatornic și fără vreo trăire spirituală, dar nici un cavaler cu o pasiune unică, veșnică, chiar mistică, pe al cărui mormânt înflorea un

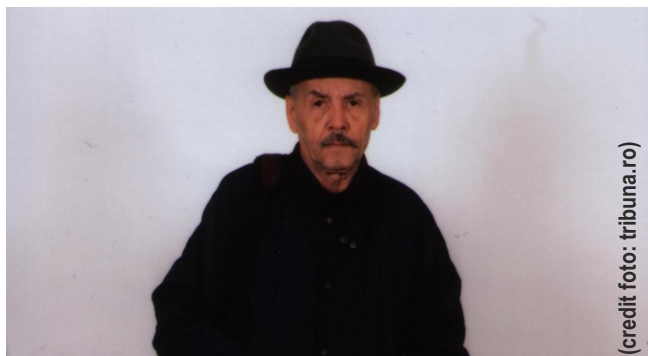
trandafir roșu. El însuși s-a confesat *lui Titu* într-o scrisoare: *Nici nu-ți poți imagina cât de puține femei am putut iubi în viața mea. Degetele de la mâna mea dreaptă mi-ar părea prea multe față de adevăr. [...] Acum când am albit, eu tot numai la a doua oară mă gândesc, pentru că prima oară e făcută ca să se uite. [...] Uită-te la mine și vezi cât de echilibrat sunt și aproape nu ți-ar veni să crezi cât de tare mă topește dorul de ea câteodată. Sunt țeapăn și om. Dar trupul meu de atunci e veșnic îndrăgostit de trupul ei de atunci, iar sufletul meu care este cel de atunci este veșnic îndrăgostit de sufletul ei de atunci. În sentimente norocul este de a iubi, iar nu acela de a fi iubit (Vietate VI)*.

Desigur că aceste aprecieri ne derutează. Cine a fost prima, cine a fost a doua? Știm că în viața lui au existat trei soții de care a fost îndrăgostit și o mare iubire – Gabriela Melinescu. Poate că este vorba despre idealul de femeie pe care l-a căutat mereu, l-a găsit, l-a pierdut și iar l-a căutat Pustiul din sufletul lui a fost, însă, după Gabriela, când a existat, nu a trăit: ... *Când ești singur, vei avea partea ta nobilă de singurătate. Sentimente? Sentimentalism? Tâmpenii, tâmpenii...* A semnat epistola către Titu cu *Al tău, bătrânul Nichita*. În 1983, cu câteva luni înainte de a trece în neființă, Nichita a mărturisit clar care a fost marea lui dragoste – Gabriela: *Am iubit și eu o dată în viața mea pe cineva și tocmai pe acea femeie am pus-o la încercare! Am crezut că nu se va mărita niciodată cu nimeni decât cu mine. Ei bine, și ea m-a pus la încercare și s-a măritat cu altul, aproape în mod simbolic ... ca să fim amândoi două rani (Adam Popescu, Jurnalul intim al lui Nichita, în Evz.ro, 15 dec. 2008)*.

Suferința pe care el și-a provocat-o era atât de adâncă, încât a încercat să invoce divinitatea, chiar cu o undă de reproș: *Mă întorsesem strigând: / Unde este viața mea? / Doamne, ce-ai făcut tu cu mine / ca să-ți mătur cu sufletul meu / natura lucrurilor? [...] de ce m-ai deznădăcinat? [...] de ce m-ai blestemat să-mi fie / foame și sete? Se întreba de ce l-a făcut om, cu sânge, inimă și sentimente: De ce te-ai logodit cu mine, Doamne, / dându-mi dor de femeia mea iubită? Îl dorea pe Dumnezeu alături și în moarte, ca să fie liniștit, nelogodit, dar plin de dor în suflet (Astfel)*. Nichita nu s-a sfiit să se lamenteze pentru pierderea ființei iubite. Nevoia de regăsire a sa și a sentimentelor sale l-a determinat să apeleze la desacralizare, la coborârea lui Dumnezeu printre oameni (la el, poetul deznădăjduit), nu la urcarea oamenilor la El.

STIHURI ÎN JOACĂ

de Corneliu Șerban

Cuplu ciudat

Trăiau, cândva, un div și-o divă,
el-abuziv, ea abuzivă,
el-sugativ, ea sugativă.
el corpolent, ea costelivă,
el tranzitiv, ea tranzitivă,
el în deriv, ea în derivă,
în fine: amândoi, colivă.

Epitaf

Aici zace un defunct.
S-a născut, a fost, s-a dus.
N-ar mai fi nimic de spus.
Punct.

SIMPLE CATRENE**Hipică**

Trec un lustru și-un semestru,
mai apoi o-ntreagă viață,
când la trap, când și-n buiestru,
până sângele-mi îngheață.

Om bun (I)

De mine, ce-aș putea să spun?
Păi cam atâta pot să zic:
Păcat c-am fost, se pare, bun,
la drept vorbind, bun de ...nimic.

Om bun (II)

Mi-a fost, acesta, nenorocul:
Că nu m-am priceput măcar
o stricăciune să repar
și nici... „a drege busuiocul”.

Între două lumi

Rămașii în expectativă
mai speră într-o perspectivă
cu finis de retrospectivă,
dar zbaterea vegetativă
și propulsarea negativă

fatal le este împotrivă.
Sau poate, poate, dimpotrivă,
dă semn de stare reactivă,
esențial dubitativă,
până a fi și constructivă,
nu doar riscantă recidivă,
vădit cu tentă distructivă,
absurdă, strict coercitivă
și agresiv- vindicativă,
cu singura alternativă,
o și mai cruntă recidivă
„Nimeni nu este mai presus de lege”
(CONSTITUȚIA ROMÂNIEI)

**„România Educată-Un program
prezidențial cât o întreagă țară”****(Cuvinte răsrepetate electoral)**

*

Trist-uimită întrebare
din

ROMÂNIA EDUCATĂ

Întreb, cu bună cuviință
și-n nici un caz cu rea credință,
cum este oare cu puțință,
o PROFESOARĂ zâmbitoare,
dând rău exemplu personal,
să calce legea în picioare,
O PRIMĂ DOAMNĂ, ce eroare,
să-n calce legea, sfidătoare,
sub auspicii protectoare?!?
O DOAMNĂ în partaj egal
c-un HERR PROFESSOR „triumfal”
ins arogant, cu iz penal
și anticonstituțional!?!?!
Mai nou, cum des se-aude și se știe,
la radio și la televiziuni
își programează o „dirigenție”
spre educarea-ntregii națiuni,
„dragii români” s-asculte și să-nvețe
din toate înțeleptele-i povețe.

PS

Eu cu ce gând bun rămân
și la ce să mă aștept?
De n-am suflet de român,
geaba duc mâna la piept!

Un cetățean de rând
România
Uniunea Euro

O CONFERINȚĂ DESPRE MOLIERE (I)

de Constantin Dobrescu
Costel Matei

Chiar dacă în perioada interbelică, România avea un număr important de analfabeți totuși avea și o elită intelectuală similară celei din Occident. De asemenea și instituții de cultură care promovau schimburi culturale la nivel european. Aici se poate menționa și Fundația „Dalles”. Cine are curiozitatea să cerceteze documentele acestei fundații rămâne fascinat de nivelul conferințelor prezentate bucureștenilor în amfiteatrul acesteia de către oameni de cultură din țară dar și din străinătate. În continuare vă prezentăm conferința pe care romancierul și prof. univ. francez Rene Benjamin a ținut-o în ziua de 17 aprilie 1934 despre Moliere. Documentele vremii ne informează că Rene Benjamin nu era pentru prima dată la București să vorbească publicului. Menționăm, de asemenea, că ilustrul conferențiar era și biograf al celebrului dramaturg francez.

După ce vorbește de geniala comedie „Mizantropul”, vorbitorul restabilește condițiile în care Moliere, într-un moment de inspirație, a scris această operă importantă în viața dramaturgului. Piesa a fost scrisă în anul 1666 când Moliere avea 44 de ani. Parizian din naștere ca toți marii autori de comedii francezi, Moliere, invitat la Curtea regelui, a cunoscut ipocrizia, falsitatea și moravurile marii nobilimi franceze. Astfel se hotărăște să scrie despre adevăr și minciună, despre moravuri și caractere, despre tarele societății. Pentru personajul feminin Celimene, Moliere a fost inspirat de soția sa Armande mai mult artistă decât soție și femeie de casă. Așa se explică nefericirea conjugală din viața dramaturgului.

Conferențiarul afirmă că „Mizantropul” este o piesă care depășește literatura, secolul și țara. Piesa este un fragment din omenire. Dacă peste mii de ani societatea noastră ar fi ceea ce este astăzi, vechea civilizație egipteană s-ar regăsi în „Mizantropul”. Cititorul acelor vremuri ar avea o perfectă reprezentare a tot ce are spiritul francez mai specific. În continuare conferențiarul vorbește despre un episod din viața dramaturgului – moartea acestuia.

2.

Era în ziua de 17 februarie 1673, după amiază. În fața teatrului Palais Royal se afla o mare mulțime care se îmbulzea la intrare. Erau burgezi din cartier, valeți de case mari, obraznici, maimuțărind aerele disprețuitoare ale stăpânilor lor, studenți... Dinspre grădinile Luvrului se ivi un șir de calești cu roțile aurite și portiere de argint care aduceau de la Versailles seniori și nobile doamne veniți să-l vadă pe Jean Baptiste Poquelin zis și Moliere, jucând în cea mai nouă întruhipare a sa din „Bolnavul închipuit”. Piesa se prezenta pentru a patra oară și marele comic, actor și regizor obișnuit al Regelui Soare, interpreta cu o deosebită strălucire, rolul lui Argan.

SPAȚIUL GEOMETRIC ȘI ALTE NENUMĂRATE SPAȚII (II)

de Olimpia Iorga-Popescu

Lucian Blaga merge mai departe și consideră că data creierii unui popor nu poate fi un termen calendaristic, ci perioada în care în subconștientul aceluia popor s-a cristalizat un anumit orizont spațial, o anumită structură sufletească pe care ciobanul valah sau ardelean o poartă cu el oriunde s-ar duce cu turma sa.

Reflecții asupra ideii de spațiu cultural-spiritual au făcut: Lucian Blaga prin articolul „*Spațiul mioritic*” (1), Vintilă Horia prin „*Melodia spațiilor*” (2), Tudor Vianu prin „*Sentimentul spațiului în poezia lui Nichifor Crainic*” (3) și Eugen Simion prin „*Însemnări rapide despre spațiul imaginar al literaturii române*” (4). (Articolele sunt scrise în ordinea cronologică în care s-au publicat). Studiind aceste articole se desprinde ideea că toate aceste spații, atât cele cu care operează știința cât și cele cu care operează literatura și arta, sunt spații imaginare și deci s-au creat nenumărate spații și se vor crea nu multe ci oricât de multe. Să spicuim câte o idee centrală din articolele de mai sus, care pot fi considerate repere fundamentale pentru conceptul de spațiu atât în știință cât și în literatură sau artă.

Pentru a ajunge la conceptul de *spațiu mioritic*, Lucian Blaga analizează complexitatea stărilor sufletești ale trăitorilor de pe spațiile ondulate ale Carpaților noștri, cu deal și vale și iar deal și iar vale, iar cel care cântă doina o face „*cu glasul expresie a sângelui care zeci de ani a urcat munții și a cutreierat văile sub îndemnul și porunca unui destin și evocă un orizont specific: orizontul înalt, ritmic și indefinit alcătuit din deal și vale*”. Această imagine de spațiu ondulat, format în complexitatea subconștientului în care se integrează și elementele de destin ca elemente inseparabile sunt specifice sufletului românesc și el exemplifică cu versuri din *Miorița*. (Pe-un picior de plaiu/Pe-o gură de raiu...). Deci el consideră că poporul român s-a format atunci când în sufletul său a prins contur spațiul-matrice ce i-a determinat stilul său specific de viață interioară, nostalgia spațiului și plaiului său, „*de la Dunăre până în Maramureș, de aici mai departe până în Moravia, pe câmpurile iugoslave și până în Panonia*”, iar în vremurile îndepărtate *sfântul lui plai* i-a ținut loc de patrie ori unde ar fi ajuns.

După articolul lui Lucian Blaga apărut în 1935, în 1936 apare articolul lui Vintilă Horia „*Melodia spațiilor*”. Dacă Lucian Blaga în articolul de mai sus recunoaște numai în parte un primat al muzicii asupra celorlalte arte și exemplifică cu muzica lui Bach, care exprimă sufletul imnic-religios, cea lui Beethoven care exprimă un suflet tragic-tumultos, iar un cântec popular rusesc exprimă necuprinsul stepei, deci ele toate exprimă ceva din spațiul în care compozitorii și-au exprimat trăirile sufletești, Vintilă Horia consideră că muzica a apărut odată cu astrele, odată cu ființa umană.

80 de ani de la trecerea în veșnicie a marelui istoric român (II)

de Nicolae Mareș

În urmă cu o sută de ani, când România și Polonia au renăscut, filopolonezul Nicolae Iorga, în bune relații cu romanistul polonez Stanisław Wędkiewicz, au găsit de cuviință ca la Cracovia să fie grabnic înființat lectoratul de limbă română, condus la început de bucovineanul Grigore Nandriș și apoi de unul dintre promițătorii săi studenți: P. P. Panaitescu. La sugestia lui, acesta își va susține un doctorat prestigios despre influența poloneză asupra culturii medievale românești, urmat de un impresionant număr de contribuții privind istoria României și a raporturilor româno-polone.

De subliniat că în 1923 cea mai titrată instituție științifică poloneză - Polska Akademia Umiejętnosci din Cracovia l-a ales ca membru de onoare al său, titlul fiindu-i acordat cu mare pompă în anul următor. Astfel, în iunie 1924 profesorul face, la invitația autorităților poloneze, o vizită cu mare impact științific și propagandistic la Lwow /Lemberg/, Varșovia, Vilnius, Poznań și Cracovia. L-a însoțit Doamna Iorga și un colaborator de la *Neamul Românesc*, care va relata pe larg acțiunile care au avut loc și primirea cordială cu care a fost întâmpinat academicianul. Suficient să amintesc că la Cracovia Iorga a susținut la Alma Mater trei conferințe: despre artiști italieni în Țările Române și în Polonia, alta închinată creației eminesciene în contextul romantismului european și polonez, cât și despre arta populară românească.⁵

La începutul anilor 30, și din postura de premier, va susține proiectul poetului Aron Cotruș de a se publica prima antologie de poezie românească în limba polonă: *Tematy rumuńskie /Teme românești/*, în traducerea poetului wadowicean Emil Zegadłowicz, și primul florilegiu de lirică eminesciană în limba lui Mickiewicz.⁶ Autorul poemului *Horea și Rapsodieii Valahe* a fost bine inspirat când a propus Ministrului Afacerilor Străine ca poetul polonez, traducătorul Emil Zegadłowicz, să fie invitat de autoritățile românești, în vara anului 1931 la Cursurile de vară ale profesorului ținute la Vălenii de Munte. A fost un prilej dintre cele mai fericite pentru sensibilul creator polonez de a cunoaște elemente de bază din istoria și cultura poporului român, de a-L cunoaște pe Iorga personal. Sub impresia personalității sale, la 10 mai 1932, de Ziua Națională a României, el a publicat în ediție bibliofilă poemul eminescian *Împărat și proletar* pe care i-l dedică istoricului, cu vibranta dedicație: „Marelui Voievod al sufletului românesc, savantului, poetului, cărmuitorului corăbiei statului, Nicolae Iorga”. Este aceeași pană a lui Zegadłowicz, a celui care pe Eminescu l-a caracterizat drept „un fenomen al naturii” în paginile *Convorbirilor literare*, la 50 de ani de la trecerea în veșnicie al poetului nepereche.⁷

La București apariția poemului eminescian în limba polonă a făcut unele valuri, nu exclud că și dedicația, inclusiv în cercurile Academie Române, încât regele Carol al II-lea îi va încununa efortul traducătorului cu Ordinul *Meritul Cultural*, distincție ce tocmai fusese

instituită de România Mare. Se vede că era o altă lume culturală românească din perioada interbelică și altele realitățile după care încă mai tânjim, cu oameni care știau ce înseamnă *recunoștința*. În vremurile noastre, o scriitoare, tot poloneză, este vorba de Danuta Bienkowska, care a trudit peste 70 de ani pentru a răspândi peste 100 de cărți consacrate României sau transpuse din română în polonă, n-a primit nici cel mai modest semn de prețuire, măcar la centenarul nașterii ei /2020/.

Că - între vorbă și faptă - la Iorga nu existau discrepanțe -, remarcăm cum în filele ultimului său jurnal, cel care îi chema pe români în *Neamul Românesc* să îi ajute pe polonezi în septembrie 1939 cu ceea ce aveau mai bun, primul răspunde nu la modul mercantil la oferta directorului adjunct al Institutului polon la București, Tadeusz Gostynski, de a-i vinde biblioteca și mobila pentru a ieși din criza financiară în care se afla, ci prin a-i oferi să prefacă Institutul, provizoriu, în secție a Institutului Sud-Est european „păstrându-și toată zestrea”. Îl va ajuta totodată să țină conferințe în mediile intelectuale fiind remunerat cu 5 000 de lei pe lună, prilej pentru acesta de a finaliza proiectele sale editoriale, printre care și traducerea, împreună cu asistenta profesorului Rodica Ciocan-Ivănescu, polonista de mai târziu, *Treniile /Lamentațiile/* poetului renascentist polonez Jan Kochanowski. Soției fostului premier polonez Jędrzejewicz ajunsă în România, în drum spre Occident îi oferă pentru adăpost casa sa de la Veneția; aflând însă că doamna își dorea Parisul, pentru a conlucra cu ambasadorul Lukaszewicz, care funcționa acolo, îi dă o recomandare să meargă și la demnitarul francez Clermont Ferrand, pentru a-i ușura demersurile. I-a cerut ajutor lui Nicolae Iorga și fiul marelui istoric polonez Marcel Handelsman (1882-1945) de care îl lega o veche și strânsă prietenie. Pe acesta îl va găzdui în casa sa împreună cu colegul său, și la secretarul personal, Farcaș. De la tânărul Handelsman află că la Focșani sunt mai mulți generali și ofițeri polonezi decât soldați, iar aceștia dădeau vina pentru eșecul militar al Poloniei pe comandantul suprem, Rydz-Smigly și pe colonelul Beck ministrul de externe, ambii găzduiți în vile românești la Slănic-Moldova și la Dragoslavele, iar ulterior, șeful externelor la hotelul *Aro* din Brașov unde împreună cu suita a ocupat ultimele două etaje.

Mai aflăm că ambasadorii Angliei și Franței făceau demersuri insistente să fie primiți de Nicolae Iorga, pe când cel polonez, E. Raczyński, care între timp defectase, „trece pe lângă el măreț, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat.”⁸ Aceștia erau „oameni cari au fost”.

5. Nicolae Mareș, *Mihai Eminescu în limba polonă*, editura eLiteratura, București 2018, pp.56-106

6. Idem, pp.99-106

7. Idem, pp. 70-71

8. Nicolae Iorga, *Jurnalul ultimilor ani 1938-1940 – INEDIT*, ediție îngrijită, introducere și note de Andrei Pippidi, București, 2019, pp. 199-201

ISTORICI PLOIEȘTENI DE AZI **SUB SEMNUL LUI MIHAI VITEAZUL (II)**

de Traian D. Lazăr

Își amintește cu mândrie de perioada în care a fost elev la liceul „Mircea cel Bătrân” din Râmnicu Vâlcea, fost seminar situat lângă prima Mitropolie a Țării Românești, de sub dealul Capela. În anii liceului, Ion C. Petrescu a fost membru al cercului de istorie Prietenii Muzeului „N. Bălcescu”, după ce fosta Casă de Creație a devenit muzeu. Cu ocazia unei excursii la conacul Bălceștilor a fost îndemnat să publice un articol în revista „File Vâlcene”. Așa a început o activitate publicistică întinsă pe aproape jumătate de secol. Primul său articol se intitula „Întâlnire cu trecutul” și a fost urmat de un alt articol despre Matei Basarab, după care a fost inclus în colegiul de redacție al revistei devenind redactor șef al publicației, situație care îi impunea să se deplaseze la editura de prestigiu național „Scrisul românesc” pentru corectura finală, înainte de tipărire. Deosebit de instructivă a fost pentru el activitatea din tabăra redactorilor șefi de reviste școlare organizată, în iulie 1972, la Bușteni. Aici a obținut un premiu național pentru revistă și primul autograf din colecția sa de la poetul Mircea Dinescu. Astăzi, colecția de autografe este de ordinul sutelor și s-a extins la cărți, reviste, ilustrate și emisiuni monetare.

Era de la sine înțeles că un elev trăit pe pământul lui Bălcescu nu putea continua studiile, după absolvirea liceului, decât la facultatea de istorie. În nici un caz la Drept, cum insistau părinții. Obținând cea mai mare medie la examenul de bacalaureat, i s-a permis să aleagă facultatea la care va da admiterea și a ales Istoria și filozofia de la Universitatea București. Aici a beneficiat de îndrumarea, prin cursuri și seminarii, din partea unor istorici celebri între care s-au numărat: academicienii Ștefan Ștefănescu, Emil Condurachi, Dan Berindei, Ion Nestor, Vasile Maciu, profesorii universitari Dumitru Almaș, Ioan Scurtu, Alexandru Vianu, Mircea Popa, Radu Manolescu, Gheorghe Ioniță etc. Făcând parte din promoția Centenarului Independenței a călătorit dincolo de graniță cu ocazia excursiei organizate de prof.univ. dr. Magda Totu la Plevna și Târnovo. Avea să fie și singura ieșire din țară până la evenimentele din decembrie 1989.

Datorită mediei foarte mari de absolvire a fost repartizat, în 1977, în Ploiești la Liceul de Petrol. În 1978, a primit ordin de încorporare la Școala de ofițeri în rezervă din Bacău, U.M. 01184, unde a îndeplinit funcția de comandant al batalionului de elevi și s-a remarcat prin faptul că a obținut calificativul „Foarte bine” la toate tragerile și examenele. Din 1985 a ocupat prin concurs catedra de istorie la Liceul de matematică-fizică „Mihai Viteazul” din Ploiești și a publicat cartea „Mihai Viteazul și arta diplomației”.

În prefața cărții, acad. Ștefan Ștefănescu scrie: „Profesorul I.C. Petrescu a căutat să surprindă personalitatea complexă a lui Mihai Viteazul, să analizeze factorii care i-au clădit gloria – unul dintre aceștia fiind arta diplomației – să prezinte programul politic al primului întregitor de țară și să explice cauzele prăbușirii eroului și operei sale”. De-a lungul timpului, preocuparea continuă a autorului față de tema studiată, pe de o parte și solicitările permanente ale cititorilor, au impus reeditarea cărții ajungând la 11 ediții. Fiecare dintre ediții a beneficiat de revizuirea materialului și adăugirea de noi informații. Presa a semnalat apariția cărții și a comentat-o elogios evidențiindu-i valoarea științifică și meritele autorului în cercetarea problematicii. Gheorghe Marinică scria în ziarul *Ploieștii*: „Cartea este încununarea

unei munci de cercetare întinsă pe mai mulți ani și constituie o valoroasă contribuție la cunoașterea operei naționale a uneia dintre cele mai complexe și eroice personalități ale neamului nostru”. În *Telegraful de Prahova*, Arthur Teodorescu sublinia că „interesul trezit de această lucrare este motivat de ineditul temei, pentru prima dată abordată în istoriografia românească”. Concretizând impactul actual dedus din dictonul latin *historia magistra vitae*, George Smeoreanu scria în *Curierul zilei din Pitești*: „Lucrarea e o capodoperă și m-a luat prin surprindere ... O carte de mare actualitate, care ar trebui citită urgent de președintele țării, de primul ministru, de ministrul de Externe și de toți cei care construiesc actuala politică internațională a României”.

Nu știm ce impact a avut cartea asupra personalităților din înalta ierarhie politică, dar avem mărturia cunoscutului comentator de televiziune, Dan Culicovschi privind impactul asupra mentalității individuale. Pe baza celor aflate din „excelenta carte” a prof. Ion C. Petrescu, Dan Culicovschi consideră că răspunsul său la ancheta „Cei mai mari români” ar fi: „Pe locul întâi, Mihai Viteazul. Este singurul român care i-a făcut pe țariști și habsburgi să ne acorde „împrumuturi nerambursabile”; care a mediat tratative de pace între habsburgi și țitari, între turci și „Liga Sfântă”; care a fost considerat „crai” (împărat); care a fost comparat cu 7 eroi ai antichității (Ahile, Hector, Leonida, Hanibal, Temistocle, Alexandru Macedon, Caius Iulius Caesar; despre care otomanii au spus că este sprijinit de Allah; care a încheiat pace cu otomanii în condițiile fixate de el; este autorul primei autobiografii din literatura română, a realizat prima medalie românească, de numele lui se leagă prima misiune diplomatică britanică în spațiul românesc (ambasadorul Henry Lello, în 1598); este primul ortodox numit Principe al Ardealului; a condus cea mai mare oștire medievală românească; e domnitorul român cu cele mai multe victorii obținute. În plus, a primit de la turci steagul de domnie fără a-și trimite fiul ostatec la Constantinopol”.¹

Lucrare de interes pentru întreg arealul românesc, volumul „Mihai Viteazul și arta diplomației” este cunoscut și de românii dintre Prut și Nistru. Pr. Viorel Cojocaru prezintă cartea în revista *Luminătorul* din Chișinău: „La noi această carte a ajuns datorită protoiereului Petru Buburuz cu participarea sfinției sale la simpozionul „File de cultură basarabească”, organizat de Asociația Culturală Pro Basarabia și Bucovina, filiala Ploiești, 18-20 noiembrie 2008. Aici s-au întâlnit Protoiereu Petru Buburuz cu profesorul Ion C. Petrescu, cel din urmă dăruindu-i din tot sufletul prețioasa carte. Luând în considerație faptul că în ultimul timp se vehiculează tot mai insistent ideea canonizării lui Mihai Viteazul, am găsit de cuviință, la propunerea Protoiereului Petru Buburuz să recomandăm cititorilor și iubitorilor de istorie și neam această carte deosebită și să o prezentăm în paginile *Luminătorului* spre folos obștesc și național. ... Dorim să se bucure și basarabenii de valorosul studiu, sperând că în curând această carte să fie pusă la dispoziția cititorilor în viitoarea bibliotecă publică „Sf. Vasile cel Mare”, organizată de parohia „Sf. Ap. Petru și Pavel”, din municipiul Chișinău”. Prezentarea cărții a fost însoțită de publicarea, în paginile revistei *Luminătorul* a unui fragment intitulat „Unicitatea lui Mihai Viteazul”.²

1. Dan Culicovschi, De vorbă cu mine însumi, Editura Premier, Ploiești, 2007, pp.71,72

2. *Luminătorul* nr 5/2008, pp. 54-60

Câștigătorii

Concursului Național de proză scurtă - pentru liceeni - și ai Concursului de teatru amator - monoloage comice, pentru toate vârstele

- Marele premiu al Festivalului:
 - (Ex-aequo) Jugăstreanu Gruia Petru – Colegiul Național „I. L. Caragiale” Ploiești;
 - Mariana Predeleanu – Colegiul Național „I. L. Caragiale” Ploiești;
 - Arcip Denisa Paula – Colegiul Național „Petru Rareș” Suceava;
- Concursul Național de Teatru pentru Actori Amatori
 - Premiul I: Popa Jessyca Rahela - Liceul Teoretic „Brâncoveanu Vodă” Urlați;
 - Premiul II: Radu Luiza – Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Ploiești;
 - Premiul III: Stoian Maria Ioana – Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Ploiești;
 - Mențiune 1: Asofiei Elena Raluca – Casa de Cultură „Mihail Sadoveanu” Pașcani;
 - Mențiune 2: Veveriță Maria – Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași;
- Premiul special BES România:
 - Băzăvan Horia Matei – Colegiul de Artă „Carmen Sylva” Ploiești;
- Premiul de popularitate acordat de BES Romania:
 - Salcie Ana Maria – Liceul Teoretic „Brâncoveanu Vodă” Urlați;
- Concursul Național de Proză Scurtă pentru liceeni:
 - Premiul I: Covaciu Filofteia – Colegiul Național „Vasile Lucaciu” Baia Mare;
 - Premiul II: Ștefan Constantin Lefter – Colegiul „Mihail Cantacuzino” Sinaia;
 - Premiul III: Zecheru Diana Andreea – Liceul Teoretic „Brâncoveanu Vodă” Urlați;
 - Mențiune 1: Stan Maria Magdalena – Colegiul Economic „Virgil Madgearu” Ploiești;
 - Mențiune 2: Voinea Diana Maria – Colegiul Național „Nichita Stănescu” Ploiești;
- Premiul special BES România:
 - Ionică Andreea Bianca – Colegiul Național Militar „Stefan cel Mare” Câmpulung Moldovenesc;
 - Premiul de popularitate acordat de BES Romania
 - Ștefan Constantin Lefter – Colegiul „Mihail Cantacuzino” Sinaia;

Premiul I: **Covaciu Filofteia** – Colegiul Național „Vasile Lucaciu” Baia Mare

Joia Neagră

Era o seară noroasă de toamnă și de natură agitată. Copacii se mișcau într-o parte și-n alta scuturându-și frunzele, picurii de ploaie se lipeau de geam formând un sunet plăcut și liniștitor. Cerul se întunecase, făcându-i loc nopții să-și întindă aripile asupra orașului.

În micuțul apartament, doar o lumânare pâlâpâia făcându-și simțită prezența alături de un pick-up vechi, ruginit, care rula același disc la nesfârșit. Pe fotoliu era așezată ea, cu o carte în mână și cu un creion după ureche. Citea. Pierdea orele citind, simțind fiorii unei vieți noi o dată cu începerea fiecărei cărți. Lectura orice îi pica în mână, fiind absorbită de fiecare dată de mesaj, de personaje și de învățături. Însă de această dată, ceva magic se întâmplase. Lumânarea se stinse rapid, degajând un fum înecăcios, în timp ce pick-up-ul o luase razna, rulând discul în *reverse*. O siluetă apără în cameră, iar fata se făcu albă ca varul, aprinzând lumina în cameră.

- Nu te speria, scumpa mea! Sunt eu, rosti glasul răgușit al bătrânei.

- Bunico? Fu terifiată tânăra.

- Da, bunica, iubita mea. Liniștește-te! Însă aceasta nu apuca să spună nimic, că-i simți brațele fetei cuprinzând-o.

- Bunico, mi-ai lipsit atât de mult, începu să plângă.

- Gata, draga bunicii. Am venit să te vizitez. Of, iar citești? Spuse aceasta râzând, amintindu-și cât citea când era un pui de om.

- Îmi amintește de tine și menține vie legătura noastră. Mă gândesc că este cel mai bun lucru pe care l-ai făcut pentru mine. M-ai învățat să visez, să-mi doresc să mă cultiv, să știu ce e frumos, să trăiesc, îi spuse aceasta visătoare, însă străbunica ei nu voia ca întâlnirea lor să fie cuprinsă de melancolie, ori lacrimi. Ea își dorea să-i mai audă glăsciorul și să vadă cât de mult s-a schimbat nepoata ei de la zece anișori.

- Iubita mea, hai să nu o ținem pe bunica în casă în singura zi din an în care își poate vedea nepoata. Vino cu mine la o plimbare, avem mult de povestit, o luă aceasta de mână, iar fata făcu ochii mari, când se trezi la intrarea orașului.

Miezul nopții era o oră liniștită pentru bulevardele orașului Baia Mare, iar cele două o luară la pas, depanând amintiri. Nepoata îi povesti bunicii ei cum totul se dezvoltase în ultimii ani într-un ritm alert,

- Orașul s-a schimbat atât de mult că nici nu-mi mai pot da seama unde mă aflu. Traiul acesta, scumpa mea, este un lux. Eu m-am retras la țară, în liniște la finalul anilor șaptezeci. Însă, în tinerețe, fiind singură la părinți și fiica unui om politic destul de important la vremea aceea, m-am bucurat de viață, atât cât se putea. Ieșeam la promenadă, după școală eram în parc cu prietenii, glumeam și râdeam, iar serile le petreceam

cinând în familie, obligatoriu. Făceam parte din burghezia acelei perioade și o duceam binișor. Parcurile erau pline de verdeață. Îmi aduc aminte cum mergeam în Piața Revoluției cu străbunicul tău, după școală și ne imaginam cum vom fi peste câțiva ani, parte a burgheziei băimărene. M-ai putea duce să văd aceste locuri?

Imediat porniră pe bulevardul București, depanând amintiri, râzând. Prin ochii bătrânei totul era rupt dintr-o altă lume, de nerecunoscut. Clădirile care până atunci fuseseră albe, identice și destul de sumbre, acum sunt colorate, îmbrăcate în sticlă. Spațiile din centrul vechi sunt împânzite de terase, ocupând locul de promenadă de altădată. Platoul București este acum doar un spațiu învechit și deloc valorificat, nu locul de visare și frumusețe de altădată al tinerilor precum străbunica ei.

- Iubita mea, cred că se potrivește aici proverbul „Omul sfințește locul”. Văd că oamenii au inovat aici totul, că au adus noutăți de pretutindeni, însă cum rămâne cu ceea ce a fost și trebuie să rămână? Aceste locuri sunt bijuterii ale istoriei și trudei celor de dinaintea noastră.

- Se încearcă, bunico...

- Oricum, scumpa bunicii, nu pentru asta am venit eu aici. În curând vor răsări zorii și va fi momentul să plec. Eu te văd, iubita mea. Mereu mă uit la tine și mă minunez de ceea ce ai ajuns. Ești o minunăție de fată. Te rog, lasă-ți frâu liber sentimentelor. Iubește! Trăiește! Visează! Permite-ți să treci dincolo de barierele pe care ți le impui. Cărțile sunt bune, te îndrumă să visezi și să simți, dar nu le permite să facă asta în locul tău. Soarta a fost dură cu mine. În anii șaptezeci am fost nevoită să mă retrag la țară, într-un mediu mai liniștit, pentru sănătatea mea. Pierderea bunicii tale la o vârstă atât de grea a fost mult peste ce aș fi putut suporta. Nu pot să zic că nu am avut posibilități, dar erau foarte multe restricții. Acum, ceea ce trebuie să faci este să-i permiți inimii să bată mai tare în piept și minții să depășească rațiunea, iar restul este floare la ureche. Ai o singură viață, nu o irosi! Bunica te iubește până la cer și înapoi! Crede-mă, e o cale lungă!

O adiere de vânt rece trecu pe lângă tânără, iar străbunica dispăru, lăsând loc primelor raze de lumină să se ivească. Singurul său regret fu că nu apucă a-și lua la revedere. Însă, ceva se petrecuse în sufletul și mintea ei. Ajunsă acasă, aceasta începu să-și strângă hainele. Avea să meargă într-o excursie a descoperirii de sine.

Premianții Concursului de artă plastică „Ploiești, orașul meu, oraș european”, ediția a XIV-a (on-line)

Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești a organizat, în perioada octombrie-noiembrie 2020, cea de a XIV-a ediție a Concursului de artă plastică „Ploiești, orașul meu, oraș european”. Având în vedere măsurile de prevenire a răspândirii virusului SARSCov2, această ediție s-a desfășurat online. Premiile au constat în materiale de pictură.

Juriul, format din Valter Paraschivescu (artist plastic, profesor), Marilena Ghiorghită (artist plastic, profesor) și Gelu Nicolae Ionescu reprezentant al instituției organizatoare, a jurizat 100 lucrări înscrise în concurs și a acordat următoarele premii:

Secțiunea: Colegiul Național de Artă „Carmen Sylva” Ploiești

❖ CLASELE V-VIII

Premiul I: Terțea Alexandra Izabel
Premiul II: Radu Alexandru Fabian
Premiul III: Ionescu Teodora
Mențiunea I: Paraschiv Ilinca
Mențiunea II: Lupea Sara Alessandra
Mențiune Specială: Crîngașu Theodora Maria

❖ CLASELE IX-XII

Premiul I: Bănulescu Andreea
Premiul II: Țopa Stan Ioana
Premiul III: Neagu Adina Gabriela

Mențiunea I: Barbu Iulia Michaela
Mențiunea II: Mihai Maria

Secțiunea: Instituții școlare din Municipiului Ploiești, altele decât Colegiul de Artă

❖ CLASELE V-VIII

Premiul I: Oproiu Ana-Maria, Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Ploiești;
Premiul II: Mihai Maria Adriana, Școala Gimnazială „Ioan Grigorescu” Ploiești;
Premiul III: Constantin Beatrice, Colegiul Național „Nichita Stănescu” Ploiești;
Mențiunea I: Drăghici Alexia, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Ploiești;
Mențiunea II: Lică Maria Adelina, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Ploiești

❖ CLASELE IX-XII

Premiul I: Mareș Alexia Gabriela, Colegiul „Spiru Haret” Ploiești;
Premiul II: Cazacu Mara, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Ploiești;
Premiul III: Năstăsescu Larisa Georgiana, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Ploiești;
Mențiunea I: Ibănescu Iarina Maria, Colegiul „Spiru Haret” Ploiești;
Mențiunea II: Picu Izabela, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Ploiești.

O echipă de nota 10: „Petrolul” Ploiești (I)

de Constantin Marin

În anul 1958, intră în arena șahistă o „trupă de actori” de elită. Ei făceau parte din recent înființata secție de șah a C.S.O. „Petrolul”.

Un important reper în ceea ce privește menționarea unor date exacte despre „nașterea” și evoluția echipei de șah „Petrolul” îl constituie articolul *40 de victorii în 45 de meciuri susținute!*, publicat în anul 1958 în gazeta „Sportul popular” (care apărea la București), semnat de publicistul Valeriu Chiose. Aflăm că secția de șah din cadrul Clubului „Petrolul” din Ploiești este foarte tânără. „Actul de naștere” al său poartă data de 1 septembrie 1958. Până la data menționată, șahiștii ploieșteni obținuseră, într-un răstimp scurt, importante succese. În cadrul secției, conduse de antrenorul Petre Seimeanu, activau 35 de șahiști legitimați, printre care: un maestru internațional, șase maștri, trei candidați de maestru, 11 jucători de categoria I, 9 de a II-a și 5 de a III-a.

Din aceiași articol aflăm despre activitatea competițională, intensă și încununată cu multe succese, a echipei de șah „Petrolul”. Susținând 45 de meciuri oficiale și amicale, ploieștenii au câștigat 40, au terminat la egalitate trei iar două au fost pierdute. Echipa ocupase locul patru, la campionatul R.P.R., și câștigase toate concursurile festive tradiționale: „Cupa 23 August” (3,5 – 0,5, în meciul final cu raionul Câmpina); „Cupa Corvinul” (organizată de U.C.F.S. regional Cluj), cu 10,5 puncte (din 16 posibile), înaintea regiunilor Tg. Mureș și Cluj; „Cupa 7 Noiembrie” (organizată de U.C.F.S. regional Constanța), cu 18,5 puncte (din 24 posibile), înaintea regiunilor Constanța, Iași și Pitești; „Cupa 30 Decembrie” (organizată de U.C.F.S. regional Ploiești), cu 17,5 puncte (din 24 posibile), înaintea regiunilor Cluj, Timișoara și Constanța.

În continuare, publicistul Valeriu Chiose menționează în articolul său despre un turneu, disputat în cinstea zilei de 7 Noiembrie, încheiat cu victoria juniorului Florin Gheorghiu, care acumulasă 8 puncte (din 9 posibile), lăsând în urmă pe maștrii Carol Partoș (7,5 puncte) și Petre Seimeanu (7 puncte). De asemenea, suntem informați, la finalul articolului, despre faptul că opt reprezentanți ai „Petrolului” Ploiești au luat parte la fazele preliminare ale campionatului republican, iar trei dintre ei s-au calificat în finală.

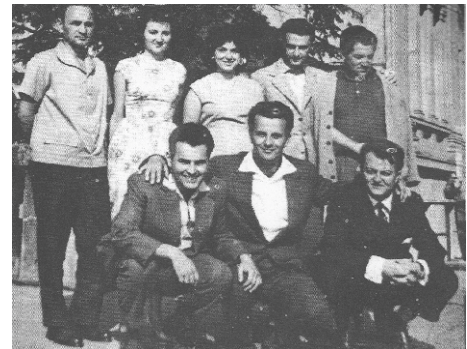
O altă sursă importantă, privind apariția și destinul echipei de șah „Petrolul” o constituie un manuscris, sub forma unor ciorne, scrise cu pixul, de către antrenorul Corneliu Butnariu. O copie a acesteia a ajuns și la autorul acestei cărți. Iată, succint, cele notate de Corneliu Butnariu, în manuscrisul său:

Secția de șah a apărut odată cu înființarea Clubului Sportiv „Petrolul” (1 septembrie 1958), prin acțiunea unor entuziaști șahiști, în frunte cu maestrul la șahul artistic Paul Diaconescu. Acesta a fost și primul președinte al secției de șah. În nucleul său, existau șahiști foarte valoroși: Carol Partoș, Gheorghe Mititelu, Corvin Radovici, Al. Günsberger, Rodica Reicher, Maria Albuș, Margareta Perevoznic, Florin Gheorghiu. Aici

s-au format jucători tineri de mare viitor, precum: Ilie Viorica (căsătorită Ionescu), Marina Pogorevici (căsătorită Makropoulou)

, Adrian Negulescu, Lucian Vasilescu (Ucu). Echipa a fost

campioană a țării, în anii 1961 și 1962, și multimedaliată în anii următori (loc II, loc III – la senioare și seniori; loc I–III – la juniori). După plecarea nucleului de jucători, echipa s-a bazat numai pe șahiști „produși” în Ploiești. Retrogradată, timp de trei ani, în Divizia B (la schimbarea generațiilor și datorită aranjamentelor unor echipe bucureștene), „Petrolul” Ploiești a revenit în Divizia A, în 1993 ocupând un onorabil loc VI (cea mai tânără echipă). Antrenori ai secției de șah au fost: Petre Seimeanu; Carol Partoș și Corneliu Butnariu – până în 1976; Corneliu Butnariu – 1976–1987; Corneliu Butnariu și Gheorghe Vășii – 1987-1989; Corneliu Butnariu și Gheorghe Pepene – 1990 – 31.12.2010 și Gheorghe Pepene – 01.01.2011 până în momentul de față. Președinți de secție au fost: Ștefan Catrava, Cristu Niculescu, ing. I. Negulescu, ing. Mircea Gociman, dr. Maria Albuș. După plecarea ultimilor jucători din nucleul de bază (Corvin Radovici și Carol Partoș) s-a acordat prioritate creșterii juniorilor și junioarelor, afirmării lor în șahul românesc și internațional (mulți dintre ei au fost „racolați” de alte cluburi de șah din țară, pentru valoarea lor). În cadrul secției de șah au activat (mulți au fost formați aici): M.M.I. – Dr. Maria Albuș, Florin Gheorghiu, Marina Pogorevici (căsătorită Makropoulou); M.I. – Carol Partoș, Corvin Radovici, Rodica Reicher, Ilie Viorica (căsătorită Ionescu), Adrian Negulescu, Lucian Vasilescu, Dragoș Dumitrescu; M.F. – Daniel Hristodorescu, Cristian Tocan, Mihaela Sandu, Corneliu Butnariu; M.N. – Roxana Adoamnei, Neculai Barbu, Alexandru Constantin, Iosif Lazăr, Al. Günsberger, C. Rotariu. De asemenea, au activat aici numeroși jucători și jucătoare de categoria candidat de maestru și categoria I. Au făcut parte din echipa de șah „Petrolul” Dan Zara și Ana Ștefănescu (campioni de juniori, pe țară). În anul 1970, în meciul împotriva naționalei Germaniei, echipa României a fost constituită numai din jucători ploieșteni (Adrian Negulescu, Lucian Vasilescu, Marina Pogorevici și Ilie Viorica).

Arad, 1962. Echipa de șah C.S.O. „Petrolul” Ploiești, câștigătoare, pentru a doua oară, consecutiv, a titlului de campioană pe țară, la echipe mixte. De la stânga la dreapta: În picioare - Corneliu Butnariu, Margareta Perevoznic, dr. Maria Pogorevici, dr. Cristian Petrescu, ing. Vladimir Sălceanu. În prim-plan: Carol Partoș, Corvin Radovici și Gheorghe Mititelu.

30 de ani de democrație – neputință și lipsă de viziune (2)

de Mihai Tudor

Partidul social-democrat, continuatorul partidului comunist, a avut pentru cea mai mare perioadă puterea și este direct răspunzător pentru haosul și marasmul în care se află țara. Este cel mai corupt partid, a avut și are cei mai mulți membri condamnați penal și a acționat permanent ca o frână la încercările de reformare și de modernizare întreprinse.

Un exemplu elocvent de conlucrare între generațiile acestui partid, exemplu specific de altfel pentru întreaga clasă politică, colaborare între elemente așa-zis conservatoare și altele mai tinere progresiste, dar care în realitate au avut aceleași metehne și mentalități, au fost tovarășul, pardon domnul Ion Iliescu, fost președinte al statului, și domniile Adrian Năstase, fost prim-ministru, și Victor Ponta, de asemenea fost prim-ministru și actualmente președintele unui partid de curând înființat aflat în Parlamentul României. Așa au trecut cei treizeci de ani de democrație românească!

Democrația și statul de drept fac pași modești și se impun greu într-o societate marcată de experiențele dictaturilor. Ele se află într-un stadiu incipient, fiecare lecție învățată fiind necesară și utilă, însă drumul este lung și plin de pericole. Derapaje, vezi cultul personalității în guvernarea Năstase, și excesele naționalist-extremiste din guvernările atent supravegheate de baronul și infractorul Dragnea, fost președinte al Camerei Deputaților, guvernări ale aceluiași partid social-democrat, sunt oricând posibile și dovedesc fragilitatea unui stat insuficient de bine articulat în organizarea și funcționarea instituțiilor sale.

Condamnarea oficială a regimului comunist ca fiind ilegal și criminal este binevenită și îndelung așteptată, ea trebuie însă urmată și de acceptarea și conștientizarea sa de către fiecare cetățean în parte. Acest lucru nu se poate realiza atâta timp cât nu există o lege care să sancționeze negarea lui. Doar așa desprinderea de trecut va fi completă iar viitorul se va putea înfățișa sigur și trainic.

Având caracterul lucrului făcut de mântuială, orbecăind și improvizând la nesfârșit, experimentând soluții de moment fără o viziune unitară și o strategie clară și coerentă care să dea conținut și eficiență unei țări distruse de buldozerele comuniste, România s-a afundat în datorii și sărăcie și a amanetat viitorul generațiilor următoare.

Toate partidele care s-au înfruptat din bucatele statului, începând cu cel mai mare și mai corupt dintre ele, același partid social-democrat, s-au folosit și se folosesc de voturile asistaților sociali, adică un segment consistent al populației depinzând de sumele mizere de

la bugetul statului alocate pentru a le da un mijloc de subzistență, în fapt ei fiind captivi și devenind dependenți de aceste sume pentru a putea supraviețui. La fel ca pensionarii și acest segment reprezintă un bun instrument electoral, o masă de manevră pentru jocurile politicianiste ale unor oameni fără scrupule exploataându-i nemilos.

Tot statul învrăjbește și creează tensiuni între categoriile sociale, acordând beneficii și drepturi mai mari unora în defavoarea altora, încercând astfel să-și subordoneze categoriile vitale pentru prelungirea menținerii sale în posturile de comandă și control.

Soluțiile ar fi dezvoltarea reală a societății, însemnând investiții masive în infrastructura cea mai deficitară din Uniunea Europeană, practic relativ neschimbată după epoca Ceaușescu, și crearea de noi locuri de muncă într-o economie în care să primeze competitivitatea și productivitatea muncii, și nu doar stimularea consumului intern ca până acum. Când spun infrastructură nu mă refer doar la autostrăzi, drumuri asfaltate, porturi, aeroporturi (aeroportul Henri Coandă din capitală este o rușine națională devenind mult prea neîncăpător pentru milioanele de vizitatori, în primul rând români, și necesitând urgent investiții în extinderea sa dar și în modernizarea căilor de rulare), poduri etc., ci și la lucrările de racordare la rețelele de apă și gaze – șase milioane de români încă nu au apă -, sau la cele pentru realizarea canalizării insuficiente.

Romii așa cum li se spune sau țiganii cum sunt cunoscuți din vechime reprezintă o altă categorie a asistaților sociali. Sunt și vor fi în viitor cel mai tânăr segment al populației, cu o natalitate explozivă dar foarte săraci și excluși social, marea majoritate dintre ei neavând acces la condiții umane și civilizate de trai, la educație, sănătate și cultură (75% dintre romi abandonează școala până în clasa a VIII-a). Ar putea constitui, dacă investițiile de milioane de euro de la Banca Mondială și Uniunea Europeană pentru proiecte de integrare și incluziune socială nu s-ar risipi fără a le schimba viața și a ajunge efectiv la satisfacerea nevoilor lor, și dacă din pasivi social, adică o povară pentru societate, ar ajunge activi și contribuitori la bugetul de stat, un rezervor de forță de muncă și ar putea fi adăugați cândva la plata sistemului de pensii, care conform specialiștilor se apropie de colaps nemaifiind capabil de susținerea lor pentru copiii și nepoții noștri.

Societatea românească se dovedește a fi extrem de intolerantă față de persoanele cu dizabilități. Fără o legislație adecvată și primind bani puțini de la autoritățile statului, fără a-și cunoaște ele însele puținele drepturi recunoscute legal, devin victime ale abuzurilor semenilor și nu de puține ori sunt excluse social.

Ploiești, 22 ianuarie 1904

Căsătoria lui Radu D. Rosetti cu Marioara A. Naumescu (2)**I – Declarația de căsătorie**

— de Alexandru H. Popa —

În monografia orașului „Ploiești” coordonată de M. Sevastos [3] în capitolul dedicat arhitecturii, întocmit de Toma T. Socolescu, se menționează:

„La 12 Februarie 1885, el (Thoma N. Socolescu – tatăl autorului) încheie contractul pentru construcția «Grand Hotel Luca Moise» și a sălii de teatru de alături, pentru suma de lei cc 106.000, care la 15 Octombrie același an, erau terminate și i se restituia garanția.”

Clădirea hotelului a fost demolată în deceniile 7-8 ale secolului trecut când s-a resistemizat centrul orașului. În fig. 2 este prezentată o fotografie a hotelului preluată din lucrarea [3].

Ion Luca Caragiale, revenit după o lungă perioadă în orașul copilăriei sale „Ploiești”, va petrece o noapte într-o cameră a Grand-Hotelului Luca Moise, fapt eternizat în schița „Grand Hotel Victoria Română” apărută în Convorbiri Literare, XXIII, Nr. 11, 1 Februarie 1890, pag. 959-964. Schița a fost retipărită în volume și a fost analizată și comentată de-a lungul timpului. Evident, un scriitor într-o operă literară nu va reflecta fidel realitatea ceea ce este unanim acceptat de toată lumea. Totuși găsim interesant să evidențiem cel puțin patru inadvertențe în textul schiței:

Hotelul se numea „Grand Hotel Luca Moise” nu „Grand Hotel Victoria Română”;

După cum se poate vedea din fig. 2, hotelul avea un etaj nu două „caturi” cum este descris în schiță;

Strada „Regală” care trecea prin fața hotelului este de fapt strada Mihail Cogălniceanu (fostă Franceză). Strada Regală din Ploieștiul acelei perioade pornea din strada Municipală, trecea prin fața bisericii Sfânta Vineri și se termina în „Calea Oilor”, traseul se păstrează și astăzi, acum se numește Neagoe Basarab;

„Strada Independenței” care trece pe sub ferestrele camerei numărul 9, unde s-a cazat autorul schiței este de fapt strada Basarabilor (parțial strada există pe același traseu și poartă același nume). „Strada Independenței” este bulevardul Independenței care unește Gara de Sud cu centrul orașului cunoscut și sub denumirea de „Bulevardul castanilor”.

În secțiunea «Declarației de căsătorie», rezervată Marioarei Naumescu se precizează că aceasta locuia pe strada **Rudului Nr.5, Sfinții Împărați** și era fiica decedatului **Anastase Naumescu** și a doamnei **Ioana Naumescu**.

Am identificat în planul cadastral menționat mai

Figura 2. Grand Hotel – Luca Moise

înainte că proprietatea de pe strada Rudului Nr. 5 a aparținut lui **Naum Năstase**, având vecini la nr. 3 pe Andrei Filipescu și la nr. 7 pe Maria C. Zamfirescu.

În „Dicționarul Onomastic Românesc” întocmit de N. A. Constantinescu [7] la prenumele **Anastase** se fac precizările: provine din grecește având echivalentul „**înviere**”, iar prin afereză se obține prenumele **Năstase**. În actul de deces al tatălui Marioarei Naumescu pe care-l vom prezenta la locul potrivit, se menționează că tatăl lui Anastase Naumescu s-a numit Naum. Nu ne putem îndoi că tatăl decedat al Marioarei Naumescu a fost proprietarul locuinței din strada Rudului Nr. 5. În perioada respectivă și până pe la jumătatea secolului trecut, în Ploiești, numerele cu soț erau pe partea stângă a străzii, iar cele fără soț pe partea dreaptă, invers cum este numerotarea actuală.

Casa a supraviețuit bombardamentelor și demolărilor și a fost moștenită de cei doi fii ai Marioarei Naumescu cu cel de al doilea soț: Ion Ionescu-Quintus. Pe strada Rudului la nr. 8 a locuit până la sfârșitul vieții epigramistul Nelu Ionescu Quintus. În prezent casa are alți proprietari.

În partea a II-a vom continua cu analiza actelor de stare civilă.

Bibliografie

- 3) M. Sevastos – Monografia orașului Ploiești, Tiparul Cartea Românească, București, 1937, ediție anastatică, Ploiești, 2002, pag. 195;
- 4) *** - Academia Română, Dicționarul General al Literaturii Române, vol. V, literele P/R, Editura Univers Enciclopedic, București, 2006, pag. 690-691;
- 5) D. Carapanca – Călăuza orașului Ploiești, Editura „Progresul” S.A., Ploiești - 1914, pag. 125;
- 6) *** - S.J.A.N. – Prahova, Primăria Ploiești, Dosarul căsătoriei civile a lui I. Ionescu – Quintus cu Marioara A. Naumescu, dosarul 209/1916;
- 7) N. A. Constantinescu – Dicționar Onomastic Românesc, Editura Academiei R.P.R., București, 1963, pag. 10.

de Adrian Simeanu

„Micul infern”, plăcut etern...

De vreo câțiva ani încoace, artiști de la Naționalul' bucureștean au readus, binevenit, în atenția noastră această comedie autohtonă nemuritoare și mereu cuceritoare. Iscată peren în veacu' trecut, spre mijlocu' lui. Creație savuroasă, pe deplin armonioasă, despre viața de cuplu. Cu lumini și umbre veșnic existente. Cu soacră și secretară, răvașe necitite, iubiri neîmplinite. Cu văpaie la junețe, scleroză la bătrânețe...

Mircea Ștefănescu, tătânele ei, a clădit-o inspirat, cu umor îmbelșugat. Parfumu-i de epocă păstrându-se viu, bogat, romantic, nealterat. Iară Mircea Cornișteanu, regizoru' de acu', făcând din el și din replici, înc-o dat', echilibrat, motiv de succes constant. Fără de excese ori denaturări, nesilind

collegii la niscai sfortări. Se joacă decent și cu randament, astfel că la fine se bate din palme lung, incandescent...

Cine-a fost pe scenă? Ileana Stana Ionescu, meritat în frunte și, întemeiat, cu ovații multe. Apoi, Liviu Lucaci și Ilinca Goia, strașnică pereche. Mai ales bătrâni cam într-o ureche. Marius Rizea, Dragoș Stemate, Daniel Badale, Fulvia Folosea, fiecare-n parte umblând ca la carte. Talent evident, firesc, suculent. Produs de echipă cu entuziaști. Un „mic infern” minunat, unanim apreciat. Textul, excelent, cu tâlc aferent. Comicu', spumos, râsu', copios. În șase cuvinte, teatru românesc clădit sănătos, veșnic arătos...

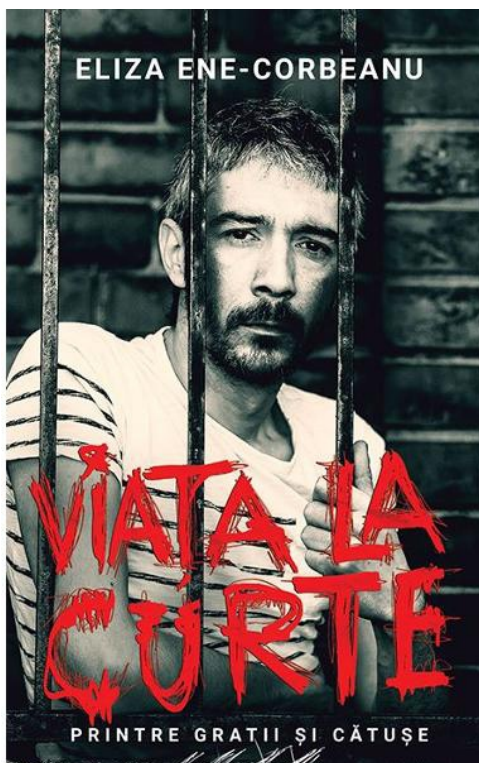
(Credit foto: www.tnb.ro)

Justițari, justițiabili...

Dintr-un tată procuror și-o mamă judecător a ieșit... un avocat. Care se dovedi totodată și un harnic literat. Având izvor nesecat pentru tabletele sale însuși tribunalu'. Cu spețele lui felurite. Mustind de istorii neobișnuite. Meritând a fi lumii povestite. Întru luare-aminte, cu alte cuvinte...

Eliza Ene-Corbeanu o face de vreo câțiva ani. Mai întâi, în ziar. Apoi, într-un op*. Venind în contact cu varii destine, le-arată în pagini. Cu rău și cu bine. Scurt, pertinent, la obiect. Transformând eficient ce află pe la instanțe în atrăgător subiect. Uneori zguduitoare, alteori plin de umor. Impresionant constant, că fiecare are-o soartă. Ce-l ține-n chingi neștiut. Și-l poartă ineluctabil spre neprevăzut...

Vădind curaj și, poate, bune intenții, încă

slove neplictisit...

tânăra Eliza s-a dedat și la condei. Pledoarii mutând în volum. Nu strictamente juridic. Subtil, însă nu pretențios. Ci succint și savuros. Neîndoios fructuos. Limpede și sugestiv. În secvențe. Aluziv. Când și când, malițios. Câteodată, dureros. La fix parcimonios. Că un ziarist croiește obiectiv, meticolos. Și convingător, ca apărător profesionist. Premise vădite ca doamna Ene-Corbeanu s-ajungă scriitor de soi în țară la noi. Finc-amestecă deja ingrediente potrivite epicului de succes: etică, drept. psihologie, politică, literatură. Realitate, imaginație. Portrete și dialoguri din zilele noastre. În mix nimerit, nu des întâlnit. O spune un jurist jurnalist, la

*Eliza Ene-Corbeanu, *Viața la Curte*, Ed. RAO, 2018

„Curajul” de a lupta cu *problema climei*

Motto: *Dacă se indică doar un fapt în sine și tactica abordării acestuia, cu ținte departe de a putea fi atinse, unele chiar de nerezolvat, pe fondul lipsei de voință și de capacitate de soluționare imediate, atunci este nevoie de adevărat „curaj” în fata acestei lupte!* (din *Vocabolario Treccani*)

Evident că aceste cuvinte s-ar putea referi și la așa-numita luptă contra schimbărilor climatice. Se observă că unele aspecte legate de Climă nu merg deloc bine și sunt în totalitate în afara celor precizate și stabilite la Paris. De exemplu consumurile primare mondiale de energie (85%), sunt într-o creștere continuă, din păcate cu creșterea persistent a utilizării combustibililor fosili pentru fabricarea energiei (65%) cu lansarea nerelevantă, am putea spune, a energiei obținute din surse regenerabile (7%), cantitatea emisiilor de gaze de seră va crește relevant și continuu. Axiomatic vorbind, toate acestea vor determina cu siguranță, mai devreme sau mai târziu, necesitatea apariției unui adevărat „curaj” în vederea întezirii luptei cu Clima. Adevărul este că încercând ridicarea stachetei obiectivelor în termeni, fie cantitativi, fie temporali (de la 2030 la 2050) pentru a apărea ceea ce numim *environmentally friendly* și în certitudine sigură ca nimeni să nu fie chemat să răspundă în cazuri de faliment. Imediat după ce au fost trasate obiectivele celor 28 de State membre de către președinția Comisiei Europene, doamna Ursula Gertrud von der Leyen, încă de când ocupa postul de ministru al apărării al Germaniei, a anunțat că în primele 100 de zile de mandat va pune la punct un *Green Deal per Europa* pentru a neutraliza chiar definitiv carbonul până în anul 2050. Vicepreședintele leton Valdis Dombrovskis, în acord cu cele afirmate mai sus, a anunțat că Europa ar putea deveni „prima Mare Economie mondială care să reușească acest deziderat. Uitănd, poate voit, de faptul că impactul asupra emisiilor globale va fi simbolic dată fiind descreșterea cotei cu doar 5% față de cea europeană, până la jumătatea secolului. Noul Președinte al Comisiei europene insistă pentru ridicarea obiectivelor privitoare la reducerea emisiilor de bioxid de carbon la 55% chiar dacă *Climate Action Network* – CAN cere să ajungă măcar la 65%. Declarativ am putea aprecia ca pozitiv, dar tehnic-economic ne întrebăm, cu ce costuri? Și pentru a-i reuși intenția, noul Președinte s-a implicat în a ridica baremurile / obiectivele reducerii emisiilor dând ca sigură această posibilitate (pentru că nu Comisia Europeană decide în acest context, ci Consiliul Parlamentului European) parametrii obiectivului asumat pentru reducerea emisiilor trebuind să ajungă în anul 2030 la 40% față de anul 1990 propunând și valori de 50%, dacă nu chiar de 55%. CAN (Asociația de Organizații de Mediu Neguvernamentale) a cerut ca target 65%. Este normal acest procent pentru nu o valoare în intervalul 70%-80% dat fiind că nu există niciun obstacol pentru a se ajunge la targetul propus de CAN (*Climate Action Network*).

Obiectivele fixate pornesc și se bazează pe fezabilitatea tehnico-economică, de la obligațiile asumate, de la impactul bilanțurilor familiilor și ale agenților comerciali etc. Corelarea cu intențiile de la Bruxelles au fost entuziasmante din partea diferitelor lobby industriale care au contat pe reluarea ajutoarelor ca scheme de sprijin din partea statelor, numai că acestea se acordă cu din ce în ce mai mare atenție (atenție susținută de Alianța Partidelor Verzi europene care au votat permanent negativ). Ca un exemplu s-ar putea da abordarea Italiei care, prin obiectivele fixate în Planul Energia-Clima din decembrie 2018, a propus creșterea puterii instalate producerea energiei electrice din surse regenerabile de la 70% la peste 93 GWe pentru viitorul deceniu cu o investiție de 30 mld euro, propunere care deja pare insuficientă vizavi de dinamica investițiilor necesare. Să nu uităm propunerea din parte noului Președinte al Comisiei Europene care a cerut reducerea imperativă a emisiilor până în anul 2030 de la 40% la 50%-55%, ca prag minim acceptat. Cum va fi posibil de realizat acest angajament considerat tehnic de extremă dificultate față de obiectivele precedente, pentru moment nu a fost exprimat cu claritate de către experții guvernului, dar și de specialiștii sectorului energetic italian. Evident că toți aceștia au făcut apel la curaj, acel curaj din titlul acestui articol neuitând să amintească celebra frază a marelui-unicului mare actor italian, Toto care, în lupta cu imposibilul, zicea: *Curaj, am destul, mai am doar să-mi înving frica!* Cu alte cuvinte specialiștii italieni au concluzionat precum că „nu-i fi destul să fie numai înscris un obiectiv cantitativ într-un document pentru că sigur nu vor fi de ajuns doar cuvintele / vorbele pentru a fi rezolvat / realizat chiar din toate punctele de vedere”!

Ioan Corneliu Dinu,

Consilier Observator la Comitetul Național Român al Consiliului Mondial de Energie

de Marian Chirulescu

DECEMBRIE

* decembrie – 315 ani de la primul roman românesc, „Istoria ieroglică” de Dimitrie Cantemir (1705)

* decembrie – 165 de ani de la nașterea compozitorului și capelmaistrului Ferdinand Eberth (1855, Bratislava – 1913, Ploiești)

* decembrie – Se naște poetul Tudor Stănescu (1938-1996, Ploiești)

* decembrie – Se desfășoară Revoluția Română din 1989

* decembrie – Apare revista de cultură „Atitudini” a Casei de Cultură a Municipiului Ploiești „I. L. Caragiale” (Ploiești, 2003)

* 01.12 – Ziua Națională a României. Ziua Marii Uniri din 1918

* 01.12 – Ziua Mondială AntiSIDA (declarată de OMS)

* 01.12 – Se naște scriitorul Cezar Petrescu (1892-1961)

* 01.12 – 90 de ani de la nașterea prelatului Andrei Scrima (1930-2000), canonizat în 2013

* 01.12 – 85 de ani de când s-a inaugurat oficial Halele Centrale din Ploiești, intrate în circuitul economic la 1 noiembrie (1935)

* 01.12 – 85 de ani de la nașterea regizorului și actorului de film Woody Allen (1935)

* 01.12 – 85 de ani de la nașterea profesoarei de chimie Olga Petrescu (n. 1935)

* 01.12 – 75 de ani de la nașterea ing. Mircea Cosma (1945)

* 02.12 – Ziua Internațională pentru Abolirea Sclaviei
02.12 – S-a născut poetul Eugeniu Ștefănescu-Est (1881-1980)

* 02.12 – 135 de ani de la nașterea scriitorului Nikos Kazantzakis (1885-1957)

* 02.12 – 105 de ani de când Albert Einstein a publicat teoria relativității generalizată. (1915)

* 02.12 – Se naște soprana Maria Callas (1923-1977)

* 02.12 – 85 de ani de la nașterea poetului Nicolae Labiș (1935-1956)

* 02.12 – 70 de ani de la moartea pianistului și compozitorului Dinu Lipatti (1917-1950)

* 02.12 – 50 de ani de la moartea solistei de operă Elena Drăgulinescu-Stinghe (1881, Ploiești – 1970, București)

* 02.12 – Moare scriitorul Romain Gary (1980)

* 03.12 – Ziua Internațională a Persoanelor cu Handicap

* 03.12 – 70 de ani de la nașterea pictorului Ion I. Șinca (1950, com. Brebu, Ph. – 2014)

* 03.12 – 55 de ani de la nașterea prof. dr. în istorie Carmen Băjenaru (1965)

* 03.12 – Sunt inaugurate lucrările de construcție a sistemului hidroenergetic Porțile de Fier II (1977)

* 04.12 – 225 de ani de la nașterea istoricului și eseistului Thomas Carlyle (1795-1881)

* 04.12 – 185 de ani de la nașterea scriitorului Samuel Butler (1835-1902)

* 04.12 – Se naște pictorul Gh. N. Vasilescu (1903, com. Șoimari, Ph. - 1990)

04.12 – Se naște poetul prof. Dumitru Stănculescu (1937, com. Starchiojd – Ph.)

* 04.12 – Se naște muzeograful și poetul, Dan Rădulescu (1939, Câmpina - 1991)

* 05.12 – Se naște prof. univ. ing. chimist Cristea Otin-Niculescu (1879, Ploiești – 1954)

* 05.12 – S-a născut regezorul de film Walter Elias (Walt) Disney (1901 – 1966)

* 05.12 – Se naște prof. univ. dr. ing. Nicolai Macovei (1938), cadru didactic la U.P.G. Ploiești

* 05.12 – Se naște pictorița Ana Ruxandra Ilfoveanu (Ploiești, 1947)

* 05.12 – Se naște poetul Romea Cantemir (n. 1946, Ploiești)

* 05.12 – 50 de ani de la nașterea dr. în istorie, prof. Maria Mariana Gheorghe (1970, Ploiești)

* 05.12 – Se naște regizorul Mihai Bauman (n. 1976, Ploiești)

* 06.12 – Se termină zidirea Bisericii „Sf. Treime” din Ploiești (1842)

* 06.12 – 185 de ani de la nașterea pictorului George Ioachim Pompilian (1835, Ploiești – 1907, București)

* 06.12 – Se naște scriitorul Radu Cosmin (Nicolae Tănăsescu) (1879, Craiova – 1959)

* 06.12 – Se naște scriitoarea Aurora Cornu (A. Chițescu) (n. 1931, com. Provița de Jos, jud. Prahova)

* 07.12 – Ziua Internațională a Aviației Civile

* 07.12 – Se naște scriitorul Zaharia Stancu (1902-1974)

* 07.12 – Se naște sculptorul Cantemir Moșoiu (1941, Ploiești)

* 08.12 – 155 de ani de la nașterea compozitorului Jan Sibelius (1865-1957)

* 08.12 – S-a născut soprana Elena Drăgulinescu-Stinghe (1881, Ploiești – 1971)

* 09.12 – Ziua Internațională a Anticorupției

* 09.12 – Pe străzile Bucureștiului începe să circule primul tramvai electric (1894)

* 09.12 – Se naște scriitoarea Tania Lovinescu (n. 1924, Ploiești)

* 10.12 – 190 de ani de la nașterea poetei Emily Dickinson (1830-1886)

* 10.12 – Se naște sculptorul Nicolae Kruch (1932) și 25 de ani de la moartea sa (1995, Ploiești)

* 10.12 – Se naște actrița Leopoldina Bălănuță (1934-15.10.1998)

* 10.12 – Se naște arhitectul Nițu Sever (n. 1939, com. Bănești, jud. Prahova)

* 10.12 – Se naște actrița Lucia Ștefănescu (1943)

* 10.12 – Adunarea Generală a ONU a adoptat „Declarația universală a drepturilor omului” (1948). Ziua Internațională a Drepturilor Omului.

* 10.12 – Se naște actrița Lucia Ștefănescu (1943)

* 10.12/ 11.12 – 210 ani de la nașterea scriitorului Alfred de Musset (1810 – 1857)

* 10.12 – Se naște scriitoarea Mirela Feticiu (1973, Breaza)

* 11.12 – 80 de ani de la nașterea violonistei Cornelia Bronzetti (n. 1940, Câmpina)

* 11.12 – Este creat Fondul Națiunilor Unite pentru Copii UNICEF (1946)

* 11.12 – Se naște actorul Jean Marais (1913-1998)

* 11.12 – Se naște scriitorul Alexandru Soljenitîn (1918-2008)

* 11.12 – 65 de ani de la nașterea poetului Mircea Dinescu (1950)

* 11.12 – Ziua Internațională a Muntelui (instiuită de ONU în 2003)

* 12.12 – S-a născut atleta Iolanda Balaș Soter (1936)

* 13.12 – Se naște tenorul Nicolae Leonard (1886-1928)

13.12 – Se naște col. dr. în relații economice și publicistul Mihai M. Irimia (1956-2010, Ploiești)

* 13.12 – Încetează din viață poetul Nichita Stănescu (1933-1983)

* 13.12 – Se naște dr. în filologie Christian Crăciun, critic literar, eseist (n. 1953, com. Florești, jud. Prahova)

* 13.12 – Se naște col. dr. în relații economice și publicistul Mihai M. Irimia (1956-2010, Ploiești)

* 14.12 – Se naște astrologul Nostradamus (1503-1566)

* 14.12 – La București, se prezintă primul vodevil românesc, „Triumful amorului”, în adaptarea muzicală a lui Ioan Andrei Wachmann (1835)

* 14.12 – 125 de ani de la nașterea poetului Paul Eduard (1895-1952)

* 14.12 – Exploratorul norvegian Roald Amundsen a devenit primul om care a ajuns la Polul Sud (1911)

* 14.12 – Se naște actorul Radu Beligan (1918 – 2016)

* 14.12 – S-a născut solista de jazz Aura Urziceanu (1946)

* 14.12 – România este primită în ONU (1955)

* 14.12 – Se naște pictorul Valter Paraschivescu (n. 1956, Ploiești)

* 14.12 – Se naște poetul Marian Dragomir (1980, Ploiești)

* 15.12 – 345 de ani de la moartea pictorului Jan Vermeer (1632-1675)

* 15.12 – 80 de ani de la nașterea prof. univ. dr. în teologie, pr. Leon Gh. Arion (n. 1940, com. Fulga, jud. Prahova)

* 16.12 – 245 de ani de la nașterea scriitoarei Jane Austen (1775-1817)

* 16.12 – S-a înființat Conservatorul de Muzică din București (1851)

* 16.12 – 55 de ani de la moartea scriitorului Somerset W. Maugham (1874-1965)

* 16.12 – Se naște poeta Daniel Tanul (Daniela Violeta Stoica) (1985,

Ploiești)

- * 17.12 – 250 de ani de la nașterea compozitorului Ludwig van Beethoven (1770-1825)
- * 17/29.12 – Se naște regina Elisabeta a României (1843-1916, Sinaia)
- * 17.12 – Se naște matematicianul Spiru C. Haret (1851-1912)
- * 17/ 29.12 – 150 de ani de la nașterea scriitorului I. A. Bassarabescu (1870-1952)
- * 17.12 – 130 de ani de când se înființează Liga pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor (București, 1890)
- * 17.12 – Se naște poetul Ilarie Voronca (Eduard Marcus) (1903-1946)
- * 17.12 – 115 ani de la nașterea eseistului Vasile Lovinescu (1905-1984)
- * 17.12 – S-a creat Universitatea Liberă și Populară din Ploiești, din inițiativa prof. Dumitru Munteanu-Râmnic (1922)
- * 17.12 – Începe Revoluția Română din 1989 (Timișoara, 1989)
- * 18.12 – Se naște scriitoarea Hortensia Papadat-Bengescu (1876-1955)
- * 18/ 31.12 – 105 de ani de la nașterea scriitorului Horia Vintilă (1915-1992)
- * 18.12 – Se naște acad. prof. univ. dr. docent în științe agricole Cristian Ioan Hera (1933, Ploiești)
- * 18.12 – Se naște conf. univ. dr. în istorie Armand Goșu (1966, Câmpina)
- * 18.12 – ONU adoptă Convenția ce apără femeia împotriva discriminării (1979)
- * 19.12 – Se naște scriitorul Jean Genet (1910-1986)
- * 19.12 – 105 de ani de la nașterea cântăreței Edith Piaf (1915-1963)
- * 20.12 – S-a înființat Organizația non-profit „Medicii fără frontiere” (Paris, 1971; sediul la Geneva, în Elveția)
- * 21.12 – 645 de ani de la moartea scriitorului Giovanni Boccaccio (1313-1375)
- * 21.12 – Se naște actrița Stela Popescu (1935-2018)
- * 21.12 – Prima audiție publică a Oratorului bizantin de Crăciun „Nașterea Domnului” de Paul Constantinescu, la Filarmonica din București (1947)
- * 21.12 – S-a decernat pentru prima oară Premiul Goncourt, care recompensează scriitori de limbă franceză (1903)
- * 21.12 – Ziua Memoriei Victimelor Comunismului în România (Lege din 2011)
- * 22.12 – 140 de ani de la moartea scriitoarei George Eliot (1819-1880)
- * 22.12 – Se naște scriitorul Filippo Tomaso Marinetti (1876-1944)
- * 22.12 – Se înființează Societatea de Difuziune Radiofonică din România (1927)
- * 22.12 – Se naște poetul ing. Vladimir Deteșanu (n. 1952)
- * 23.12 – 230 de ani de la nașterea istoricului și lingvistului Jean-François Champollion (1790-1832)
- * 23.12 – S-a născut istoricul literar Charles-Augustin Sainte-Beuve (1804-1869)
- * 23.12 – 95 de ani de la nașterea sopranei Lili (Elena) Dușescu (n. 1925, com. Telega, jud. Prahova)
- 23.12 – Se naște dr. în biologie Constantin I. Pârvu (n. 1932, Berteau, jud. Ph.)
- 23.12 – Se naște actorul Corneliu Dan Revent (1937 – 2000, Ploiești)
- 25.12 – Conform tradiției, papa Liberiu a stabilit data nașterii lui Iisus Christos pe 25 decembrie (354 d.Ch.)
- 25.12.1642/ 04.01.1643 – Se naște fizicianul și matematicianul Sir Isaac Newton (1642-1727)
- 25.12.1907/ 08.01.1908 – Se naște naturalista și muzeografa Margareta Moșneaga (1907-1992, Ploiești)
- 25.12 – Apare revista „Neamul românesc literar” (Vălenii de Munte, 1908-1912 și 1925-1926)
- 26.12 – La București, este pus în funcțiune primul tramvai cu cai din România (1872)
- 26.12 – Se naște omul politic I. G. Duca (1879-1933, Sinaia)
- 26.12 – 80 de ani de la nașterea poetului Vintilă Ivănceanu (1940-2008)
- 26.12 – Se naște poetul Dorel Hogel (1948, Comarnic - 1980)
- 27.12 – 435 de ani de la moartea poetului Pierre de Ronsard (1524-

- 1585)
- * 27.12 – Se naște Veturia M. Florențiu, profesoară, scriitoare (1846-1876)
- * 27.12 – Se naște poetul Șt. V. Ionescu (1904, Ploiești – 1946)
- * 28.12 – Se naște compozitorul Ion Cristu Danielescu (1884, Ploiești – 1966, Ploiești)
- * 28.12 – La Paris a avut loc prima proiecție de film, realizată de frații Lumi
- * 8.12 – Se naște pictorul Ion State (Stătescu) (1892, Ploiești – 1968, Ploiești)
- * 28.12 – 125 de ani de când la Paris, are loc prima proiecție de film, realizată de frații Lumière (1895)
- * 28.12 – 75 de ani de la moartea scriitorului Theodore Dreiser (1871-1945)
- * 28.12 – Se înființează Clubul Sportiv “Petrolul” Ploiești (1958)
- * 28.12 – Se naște prof. Nicolae Boaru, „Cetățean de Onoare al Municipiului Ploiești” (1949, Ploiești – 2013, Ploiești)
- * 28.12 – Se naște dr. în filologie Diana Rânciog (1969, Ploiești)
- * 30.12 – Se constituie corporația lăutarilor ploieșteni. Staroste – Dima Lăutarul sin Tudorache (1832)
- * 30.12 – Se naște profesorul și scriitorul I.A. Bassarabescu (1870-1952)
- * 30.12 – 155 de ani de la nașterea scriitorului Rudyard Kipling (laureat Nobel în 1907) (1865-1936)
- * 30.12 – Regele Mihai I este obligat să abdice și să părăsească România (1947). S-a creat Republica Populară Română.
- * 31.12 – Thomas Edison face prima demonstrație publică a funcționării unei lămpi electrice (1879)
- * 31.12 – Se naște profesoara de limba română și autoarea Carmen Cătunescu (1960, Ploiești – 2018, Ploiești)

CUPRINS

Editorial, *Gelu Nicolae Ionescu* – c. 2
 O „bătrânețe goetheană” (1), *Eugen Simion* – p.1
 Prima amintire politică, *Alex Ștefănescu* – p.2
 Galeria marilor epigramiști: Victor Macarevici (VI), *C. Tudorache* – p.3
 Aforisme, *Nicolae Mareș*; Scutuți-ne de demonstrații, *Didier Nordon* – p.4
 Republica de la Ploiești (VIII), *Ion Ștefan Baicu* – p.5
 Lucrețiu Pătrășcanu, 120 de ani de la naștere, *I. Șt. Baicu*; Ioan Enescu - un preot rămas... (IV), *C. Dobrescu* - p.6
 Czesław Dźwigaj la a 70-a aniversare. Un artist de factură renascentistă, *Nicolae Mareș* - p.7-8
 Corespondența poetului Grigore Arbore cu Basarab Nicolescu, *Traian D. Lazăr* – p.9
 De la Casa Hagi Prodan, la Casa de tâgoveț...; Nichita Stănescu și eternul feminin (Nichita Stănescu și Gabriela Melinescu), *Emilia Luchian* – p.10
 Nichita Stănescu și eternul feminin (Nichita Stănescu și Teodora Tărăță), *Emilia Luchian* – p.11
 Stihuri în joacă, *Corneliu Șerban* – p.11
 Spațiul geometric și alte neumărate spații, *Olimpia Iorga-Popescu* – p.12
 80 de ani de la trecerea în veșnicie a marelui istoric român (I), *Nicolae Mareș* - p.14
 Istoricii ploieșteni de azi; *Traian D. Lazăr* – p.15
 Câștigătorii Concursului național de proză scurtă - pentru liceeni - și ai Concursului de teatru amator - p.16-17
 Premianții Concursului de artă plastică „Ploiești, orașul meu, oraș european” - p.17
 ȘAH: O echipă de nota 10: „Petrolul” Ploiești, *C. Marin* – p.18
 Postdecembrisme (2), *Mihai Tudor* – p.19
 Căsătoria lui Radu D. Rosetti cu Marioara A. Naumescu (2), *Alexandru H. Popa* – p.20
 Teatru și literatură, *Adrian Simeanu* – p.21
 Porția de energie: „Curajul” de a lupta cu *problema climei*; *Ioan Corneliu Dinu* – p.22
 Evenimente culturale – p.23-24
 Mozaic – C. 3

Elena Trifan

MUZEUL MEMORIAL „ALEXANDRU VLAHUȚĂ” – Creativitate și prietenie (2)

În 1907 casa a fost vandalizată de țăranii răsculați. A fost reparată de proprietarii ei și i s-a mai adăugat un corp cu cerdac. În timpul Primului Război Mondial a fost devastată de trupele germane, care au distrus multe obiecte, printre care se afla și o scrisoare literară de mare valoare.

După o viață destul de zbuciumată, marcată de tot felul de lipsuri materiale și de luptă cu nedreptățile sociale ale timpului, scriitorul a reușit să trăiască în casa din Dragosloveni cei mai tihniți ani ai vieții sale.

Aici și-a scris o parte din operele sale și a manifestat un puternic sentiment al prieteniei cu scriitoarea vremii și, în mod deosebit, cu I.L. Caragiale și Nicolae Grigorescu.

După moartea scriitorului, soția acestuia a donat-o Societății „Mormintele Eroilor Căzuți în Război”. În semn de recunoștință pentru sprijinul spiritual, acordat soldaților români pe front și pentru cinstirea memoriei celor căzuți în luptă, aceasta a renovat-o și a transformat-o în așezământ cultural care consta „dintr-un mic muzeu istoric, un atelier de țesătorie în proiecție și o sală de șezători și conferințe”. (Horia Dumitrescu: 2011, pag. 48)

Printre cei prezenți la inaugurare au fost și scriitorul Jean Bart și criticul literar Tudor Vianu. S-au primit

telegrame și din partea lui Octavian Goga și Nicolae Iorga.

În anul 1926 în cadrul casei a fost deschisă și o „Școală de fete, pentru menaj și gospodărie”, care avea și un internat. Scopul acesteia era de a le forma fetelor din sat și din împrejurimi deprinderi de țesut, cusut, brodat, tors, de a le transmite cunoștințe de menaj și de cultură generală și de a le învăța bunele maniere.

În anul 1955 s-a propus transformarea casei în Muzeu Memorial, a cărui inaugurare a avut loc în anul 1958 cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la nașterea scriitorului. După ce a fost devastată de 2 ori și părăsită de proprietari, care din lucrurile prezente aici au luat cu ei numai atât cât a încăput într-un car, trebuie să fi fost destul de grea dotarea ei cu obiectele necesare pentru a se crea atmosfera specifică vieții și activității desfășurate aici timp de 21 de ani.

Muzeul are în total 9 camere și două componente culturale, una documentară și una memorială.

Camera din stânga este rezervată documentelor, care oferă o imagine reprezentativă a activității scriitorului și publicistului Al. Vlahuță, cât și a codului etic după care acesta s-a ghidat în viață și pe care l-a recomandat și altora.

Continuare în nr. viitor

TÂRGUL MEȘTEȘUGURILOR TRADIȚIONALE, EDIȚIA A IV-A, PLOIEȘTI, 2020 (2)

După cutremurul din 1977 și-a propus să înlocuiască obiectele din sticlă ale familiei sale, care au fost sparte cu altele mult mai rezistente din lemn, create de mâna sa.

Lucrează din lemn de diferite esențe: tei, salcie, plop, alun, corn, obiecte de uz casnic, băte, icoane și crucifixe, măști.

Ivan Manuela Maria din Brașov este specializată în pictură săsească pe lemn, despre care ne-a spus că în zona Brașovului își are originea pe la 1600-1700 când a fost inspirată de bisericile pictate săsești. Treptat fiecare sat și-a creat un stil propriu. În trecut oamenii lucrau în culori naturale, obținute din brânză de vaci, gălbenuș de ou, pigmenți naturali, oxizi de fier.

Ivan Manuela Maria a fost inițiată în această artă de o bătrână din Șcheii Brașovului și s-a perfecționat prin studii pe cont propriu, vizite în muzee. Anual participă la Sibiu la un Simpozion Național despre Mobilierul Pictat.

La Târgul de la Ploiești a expus obiecte de uz casnic: casete, tăvi, lăzi de zestre, cuiere, pictate cu motive florale: trandafir, garoafă, lăcrămioare, margarete, rodie, în culori de albastru, verde, roșu închis spre grenă

Și anul acesta Județul Prahova a înregistrat cel mai mare număr de participanți.

Constantin Ghinea Dumitrache, originar din Berteaua, s-a stabilit în localitatea Bărcănești din județul Prahova unde a înființat Atelierul „Art Artizan”, în care lucrează împreună soția sa, Mariana Ghinea Dumitrache, cu copii și adulți produse din piele și din textile adaptate pieței și, în mod deosebit, dedicate recuperării și promovării costumului popular românesc. Astfel, de pe taraba dumnealor prezintă la Târgul de la Ploiești au fost nelipsite costumele populare cu motive tradiționale aplicate, opincile din piele pentru vârste diferite, genți într-o combinație de piele și textile. Și-au transformat casa într-un adevărat muzeu în care au colecții bogate de țesături, cusături, mașini de cusut; 100 de instrumente muzicale de suflat, cu corzi și cu clape, mai vechi sau mai noi, românești, cât și specifice altor țări; aparate de redare a sunetelor și a imaginilor: patefon, magnetofon, pick-up, radio, televizor. Constantin Ghinea Dumitrache cântă la mai multe instrumente: cobză, chitară, caval, pian, orgă, caval. Organizează ateliere cu elevii cărora le prezintă instrumentele muzicale, primate evolutiv și le face demonstrații de cântat la ele. La Târgul Meșteșugurilor Tradiționale de la Ploiești le-a oferit participanților interpretări muzicale la caval.

Solyom Ion din Ploiești este specializat în sculptură în lemn.

Continuare în nr. viitor

